

NunaGreen A/S
Issortarfimmut 1
3905 Nuuk

Allakkat ulluat: 18-12-2023
Suliap normua: 2023-6857
Allagaatip ilisarnaataa: 23637807

Postboks 1614
3900 Nuuk
Oqarasuaat: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfiup – Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup allineqarnissaa pillugu ASN-imut akuersissuteqarneq

Imai

1	Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfiup – Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup allineqarnissaa pillugu ASN-imut akuersissuteqarneq.....	3
1.1	Aallaqqaasiut	3
1.2	Suliassami siunertaasoq aammalu tunngaviusoq	3
1.3	Inatsisit tunngaviusut	4
1.4	Akuersissutit akuerinninnerillu allat.....	5
1.4.1	Pinngortitamut kingunerisassanik naliliinerup akuerineqarnera	6
1.4.2	Avatangiisinut akuersissuteqartussaaitaaneq immikkut.....	6
1.4.3	Akuersissutit akuerinninnerillu allat.....	6
1.5	Pilersaarusiornermut tunngaviusut.....	6
1.5.1	Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut malittarisassat	6
1.5.2	Kommunimut pilersaarummut tapiliussaq.....	7
1.6	Akuersissuteqarnermi killiliussat	8
2	Suliassamut periarfissanullu allanut nassuiaatit	10
2.1	Suliassamut nassuiaatit	10
2.1.1	Piffissaq sanaartorfiusussaq	11
2.1.2	Sanaartorfissat sulinernullu aqqusernit.....	11
2.1.3	Piffissap sanaartorfiusup nalaali sulisunut atortut il.il.....	12
2.1.4	Sanaartornerup nalaani atortussiorneq, atortut il.il.....	13
2.1.5	Piffissami sanaartorfiusumi avatangiisinut sunniutit	14
2.1.6	Piffissaq ingerlatsiviusussaq	15
2.1.7	Piffissami ingerlatsiviusumi avatangiisinut sunniutissat	16
2.1.8	Matusineq.....	16
2.2	Periarfissat allat.....	16
3	Suliassami tunngavissat	17
3.1	Suliassami piffissamut pilersaarut pingaarneq	23
4	Akuersissut piumasaqaatitalik	24
4.1	Piumasaqaatit tamanut tunngasut.....	24
4.2	Sanaartornissamut piumasaqaatit	24
4.3	Ingerlatsinermut piumasaqaatit.....	33
4.4	Matusinissamut piumasaqaatit	34
5	Piumasaqaatinut aalajangersarneqartunut tunuliaquttat tunngavilersuutillu	

6	Allaffissornermut aalajangersakkat	39
6.1	Akuersissutip atorunnaarnera	39
6.2	Akuersissutip iluarsineqarnissaa	39
6.3	Peqqussuteqarnerit.....	39
6.4	Avatangiisinik nakkutillineq	40
6.5	Akuersissuteqarnerit ilannguttussat.....	40
7	Tamanut saqqummiussineq aamma naammagittaalliornissamut ilitersuut ..	41

1 Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfiup – Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup allineqarnissaa pillugu ASN-imut akuersissuteqarneq

1.1 Aallaqqaasiut

Matumuuna sanatitsisoq NunaGreen A/S Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfimmi *Alliliineq 2*-mi alliliinissamut – taassumalu siunissami ingerlannissaanut 2020-mi juunimi qinnuteqaatigineqartutut ASN-imut akuersissummik tunineqarpoq.

ASN-imut akuersissut *atortut ilaasa avatangiisinut sunniutaannik nalilersuineq aamma avatangiisinik nakkutilliinermut akiliutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5-imi, 27. marts 2013-meersumi* (ASN-imut nalunaarut) § 19 naapertorlugu nalunaarutigineqarpoq. Paasissutissiinerit, naatsorsuinerit, annertussutsit nalilersuinerillu ASN-imut nassuiaammi tamanut saqqummersinneqartumi allassimasut, aammalu tamatumunnga tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqartut tunngavigalugit akuersissuteqartoqarpoq.

Akuersissutip nalunaarutigineqarnerani piumasaqaatit, akuersissummi matumani kapitali 4-mi allassimasut piumasaqaatigineqarput.

1.2 Suliassami siunertaasoq aammalu tunngaviusoq

ASN-imut akuersissut manna Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfimmi – *Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfimmi* – *Alliliineq 2*-mi alliliinissamut atuuppoq.

Nuummi nukissiamik pisariaqartitsineq ukiut arlallit ingerlanerini suli annertusiartorpoq, sanatitsisorlu naliliivoq, siunissamut qaninnermut illoqarfimmi nukissiornermut attaveqaatinut aningaasaliinissaq pisariaqartinneqartoq.

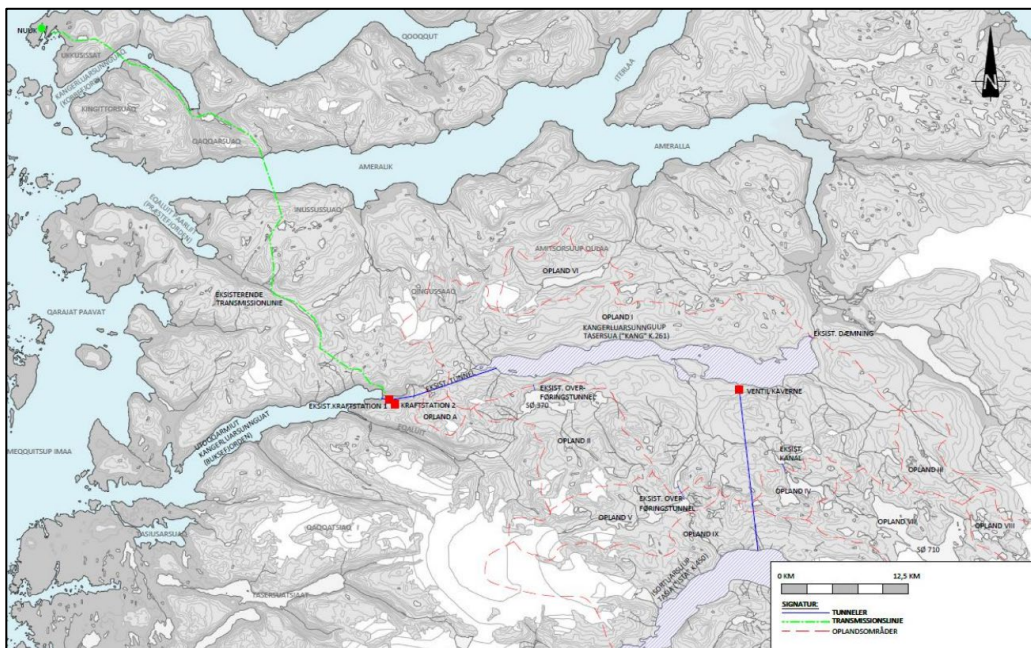
2010-miilli maanna Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanniit erngup nukinganik innaallagissiamik pilersuinerimi imeq tasermit imeqarfimmit, Kangerluarsunnguup Tasersuaniit (KANG) kuutsinneqartoq imermit, ukiumut agguaqatigiissillugu tasermut kuuttartumiit annertunerusarpoq. Taamatuttaaq Nuummi nukissiamik pisariaqartitsinerimi erngup nukinganik innaallagissiorfimmiit pilersuutigineqartup annertunerpaaffissaa tikinneqangajalereerpoq.

Taamaattumik erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnissaa, taamaalillunilu innaallagissiorfiup pisinnaasaata turbininik allanik ikkussinikkut

annertusitinneqarnissaa, tamatumalu peqatigisaanik tatsip imeqarfiup nutaap, Isortorsuup Tasiata (ISTA) (Ilusiliaq 1) atulerneratigut innaallagissiorfiup imermik atuisinnaanerata annertusitinnissaa pisariaqarpoq.

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfiup pisinnaasai annertusineqanngippata, Nuummi nukissiamik pisariaqartitsineq ikummatissat nunap iluaneersut atorlugit nukissiornikkut matussuserneqartariaqalertussaavoq. Tamanna Naalakkersuisut nukissiuutit ataavartut atorlugit mingutsitsinngitsumik nukissiornerup annertusineqarnissaa anguniagaqarnerannut akerliusussaavoq.

Suliassap naammassinissaanut tunngavissatut Nuup kiisalu Qasigiannguit Aasiaallu pilersorneqarnerannut erngup nukinganik nukissiorfinnik taakkunanngalu atatillugu atortunik sanaartornermut, aningaasalersuinermut ingerlatsinermullu killiliussat atugassarititaasut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 1. december 2021-meersoq 2021-mi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni akuerineqarpoq.

Ilusiliaq 1: Suliagarfissaq – nunap assinga takussutissiorfiusoq

1.3 Inatsisit tunngaviusut

ASN-imut akuersissuteqarnermut inatsisitigut tunngaviusoq tassaavoq atortut ilaasa avatangiisinut sunniutaannik nalilersuineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 27. marts 2013-meersoq (ASN-imut nalunaarut). Tatsip imeqarfiup nutaap, ISTA-p, imeq tunniussinnaasaa 2.350 mio. m³-nik annertussuseqassaaq. Taamaallallunilu erngup sillimmatitut

uninngatinneqartup killissaa 10 mio. m³-inik annertussuseqartoq, ASN-imut nalunaarummut ilanngussaq 1-imi, imm. 11-mi aalajangersarneqartoq annertuumik qaangerneqassaaq: *Sapusiat annertuut tasiliallu aamma imermik katersuinerneqartoq toqqorsinermulluunniit atortut allat, imeq katersorneqartoq toqqorneqartorluunniit nutaaq ilassutaasorluunniit 10 mio. m³ sinnersimappagu imaluunniit erngup annertussusaa 300 ha-mik annertunerusumilluunniit annertusineqarpat.*

ASN-imut nalunaarummi § 5, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq aalajangiivoq (7. aggusti 2020-mi ullulerneqartoq), Nuummi erngup nukinganik innaallagissiorfiup – Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup – allineqarnissaanut ASN-imut nassuiaammik suliaqartoqassasoq.

ASN-imut nassuiaat suliassami avatangiisinut sunniutaasussanik annertuunik tulleriissaartumik periaaseqarluni allaaserinninnermik imaqassaaq. ASN-imut nassuiaat suliassamut nassuiaat (Terms of Reference) akuerineqareersaq tunngavigalugu suliarineqassaaq. Suliassamut akuersissuteqartoqarsinnaanersoq, piumasaqaatit suut akuersissuteqarnermi tunngavigineqassanersut ilanngullugit, Naalakkersuisut suliassaq akuerineqarsinnaanersoq pillugu aalajangiinissamut tamakkiisumik paasissutissiiviusumik tunngaveqarnissaat ASN-imut nassuiaasiornermi siunertaavoq, tassungalu piumasaqaatit suut akuersissuteqarnissamut tunngavigineqassanersut, kiisalu alliliinissaq pillugu innuttaasunut paasissutissiinissaq ilaatinneqarpoq.

ASN-imut nassuiaat 6. juuli 2023-miit 10. septembari 2023-mut tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq, taamaalillunilu inuit tamat ASN-imut nassuiaammut oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqartinneqarput. Tusarniaanermut atatillugu Nuummi 14. aggusti 2023-mi innuttaasunik ataatsimiititsisoqarpoq.

Tusarniaanermut atatillugu tusarniaanermut akissuteqaat ataaseq tiguineqarpoq. Innuttaasut ataatsimiitinneqarneri tusarniaanermilu akissuteqaat tunngavigalugit tusarniaanermut nalunaarusiaq (tusarniaanermut allakkiaq) suliarineqarpoq. Tusarniaanermut akissuteqaat ASN-imut nassuiaammi allanngortitsinissamik pissutissaqalersitsinngilaq.

1.4 Akuersissutit akuerinninnerillu allat

ASN-imut akuersissut manna tunngaviusumik akuersissuteqarnertut ataatsimoortutut ataatsit atussaaq, tassunga avatangiisinut akuersissutit/akuerinninnerit ilanngunneqassallutik. Kisiannili akuersissutit/akuerinninnerit ilanngunneqassappata, Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup ASN-imut akuersissummi maleruagassiuussinissamut paasissutissanik pisariaqartunik tigusaqarsimanissaa pisariaqarpoq, tak. imm. 1.4.2 aamma immikkoortoq 1.6.

1.4.1 Pinngortitamut kingunerisassanik naliliinerup akuerineqarnera

ASN-imut nassuiaammut *pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29-mi, 18. december 2003-meersumi (Pinngortitamik illersuinissamut inatsit)* kapitali 14 naapertorlugu pinngortitamut kingunerisassanik nalilersuineq ilanngunneqarpoq.

1.4.2 Avatangiisinut akuersissuteqartussaataaneq immikkut

ASN-imut nalunaarummi § 35, imm. 5 naapertorlugu, sanaartugassat suliamut, ASN-imut nalunaarut naapertorlugu akuersissummik tunineqartumut ilaappata, sanaartugassap *Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 11-mut, 20. august 2004-meersumut Suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu-mut* (Avatangiisinut akuersissuteqartarnermut nalunaarut) ilanngussaq 1-imi allattuiffimmut allassimasut avatangiisinut akuersissuteqarfigineqarnissanut piumasaqaat atorunnaassaaq.

Tamanna ilaatigut betonimik akoorussutaagallartunut, kiisalu ujaqqanik aserorterummut immikkoortiterissummullu, erngup nukinganik innaallagissiorfimmi alliliinermut, Alliliineq 2-mut, atatillugu sanaartornermi atugassatut pilersinneqartunut atuuppoq.

Tamannali pissappat sanaartukkat ASN-imut nassuiaammi taaneqartut ASN-imut nassuiaammi suliassanut taakkununga piumasaqaatinik, avatangiisinut akuersissummi immikkut ittumi piumasaqaatigineqartussaagaluartunut assingusunik piumasaqaateqarfiusussatut suliarineqassapput/allaaserineqassapput. Allaaserisami immikkoortut, Avatangiisinut akuersissuteqartarnermut nalunaarummut ilanngussaq 2-mi allassimasut sapinngisamik aallaavigineqassapput.

1.4.3 Akuersissutit akuerinninnerillu allat

ASN-imut akuersissuteqarneq manna, akuersissutillu tassunga atasut ASN-imut nalunaarummi § 27 naapertorlugu sanatitsisup akuersissutinik akuerineqarnernilu attuumassutilinnik allanik piniarsinnaaneranut atorunnaarsitsinngillat.

1.5 Pilersaarusiornermut tunngaviusut

1.5.1 Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut malittarisassat

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 17. november 2010-meersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 34-kkut, 9. december 2015-meersukkut allannguuteqartinneqartumi (Pilersaarusiortarnermut inatsit) § 9 naapertorlugu Naalakkersuisut

inuiaqatigiinni soqutigisat, taakkunungaluk Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaasa annertuut isumagineqarnissaannut kommunini pilersaarusiortarnermut aalajangersakkanik sukumiisunik aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkat taamaattut nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut malittarisassani aalajangersarneqarsinnaapput.

Inuiaqatigiinni soqutigisanut annertuunut ilaatigut erngup nukinganik innaallagissiorfinnik, pisortat nukissiamik pilersuinerannut atorneqartussamik sananeq ilaatinneqarpoq – tak. Pilersaarusiortarnermut inatsimmut oqaaseqaatit.

Naalakkersuisuni nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut malittarisassat suliarineqanngippata, kommuni sanaartukkap pineqartup inissiffissaaniittoq kommunimut pilersaarummut tapiliussamik ilusilersuissaaq, tassanilu sanaartukkap sananeqarnissaanut aalajangersakkat pingaarnert sukumiisullu allaaserineqassapput (tak. Pilersaarusiortarnermut inatsimmi § 10). Naalakkersuisut suliami pineqartumi nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut malittarisassanik suliaqarsimanngillat, kisiannili Kommuneqarfik Sermersooq kommunimut pilersaarummut tapiliussamik suliaqarsimavoq – tak. matuma kinguliani allassimasut.

1.5.2 Kommunimut pilersaarummut tapiliussaq

Erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnerani tatsip Isortuarsuup Tasiata (ISTA) taseqarfittut ilanngunneqarnissaa pilersaarutigineqarpoq, tamannalu ISTA-p aamma taseqarfiup Kangerluarsunnguup Tasersuata (KANG) akornanni sulluliornikkut pissaaq.

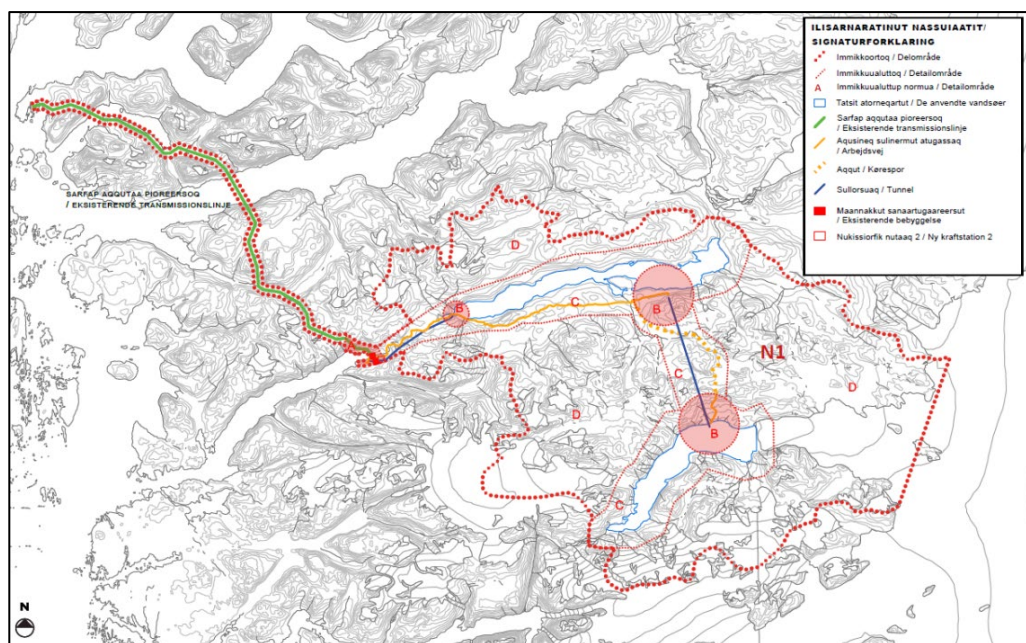
Kommuneqarfik Sermersuumut kommunimut pilersaarut 2032 naapertorlugu ISTA sumiiffiup immikkoortuani O2-mi inissisimasimavoq: *“Inuilaq – Nerutusog Avannarleq”*. Sumiiffiup immikkoortua tamanna sanaartorfiunngilaq, tassanilu taamaallaat illuaqqanik piniariartarfinni annanniartarfinnillu killeqartorujussuarmik amerlassusilinnik sanasoqarsinnaavoq.

Erngup nukinganik innaallagissiorfik pioreersoq, aqqusersuutilik, sullulialik assinginillu atortulik sumiiffiup immikkoortuani N1-imi: *“Kangerluarsunnguami erngup nukinganik innaallagissiorfik”* inissisimavoq, taannalu kommunimut pilersaarut naapertorlugu sanaartukkanut angisuunut, soorlu erngup nukinganik innaallagissiorfinnut tasernullu imeqarfinnut atugassiissutaavoq.

Taamaattumik sumiiffiit immikkoortuisa N1-ip aamma O2-p killeqarfiisa allanngortinneqarnissaat pisariaqartinneqarpoq, taamaalillunilu nunaminertat atorneqanngitsut, sumiiffiup immikkoortuani O2-miittut, Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnerani sumiiffiup immikkoortuanut N1-imut ilanngunneqarnissaat pisariaqartinneqalersimavoq.

Tamanna tunngavigalugu sanatitsisoq 2020-mi aasakkut allannguutissat taaneqartut piviusunngortinneqarnissaat siunertaralugu Kommuneqarfik Sermersuumut saaffiginnippoq. Tamatuma kingunerisaanik “*Kommunimi pilersaarummut tapiliussaq N1-1 Utoqqarmiut Kangerluarsunnguut, asimi*” suliarineqarpoq. Tapiliussaq piffissami 29.09.2021-24.11.2021 tusarniaassutigineqarpoq, 05.04.2022-milu kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani inaarutaasumik aalajangiiffigineqarluni.

Kommunimi pilersaarummut tapiliussami taseq ISTA taseqarfiillu tassunga atasut, kiisalu nunaminertat nutaat, teknikkimut sanaartukkanut nutaanut atorneqartussat, kiisalu erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnissaanut atatillugu sulinermit aqqusernit qamutinullu assakaasulinnut aqqusernit sumiiffiup immikkoortuanut N1-imut ilanngunneqarput. Sumiiffiup immikkoortuata N1-ip, sumiiffiillu tassunga pilersaaruseriusut ilanngussaq 2-mi takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq 2: Sumiiffiup immikkoortuata N1 sumiiffiillu pilersaaruseriusut (najoqqutarisaq: Kommunimut pilersaarummut tapiliussamut N1-1-imut ilanngussaq 3)

Taamaalilluni suliaasaq manna pilersaaruseriornermut tunngaviusunut naapertuutilerpoq.

1.6 Akuersissuteqarnermi killiliussat

ASN-imut akuersissut Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfiup pioreersup, Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfik, allissutissaanik sanaartornissamut ingerlatsinissaanullu tunngasuuvoq.

ASN-imut akuersissuteqarnermi ASN-imut nassuiaammi suliassanut nassuiaat aammalu paasissutissat, naatsorsukkat annertussutsit naliliinerillu, ASN-imut nassuiaammi nassuiaatigineqartut tunngavigineqarput. Suliassami allassimanngitsunik – taamaalillunilu ASN-imi nassuiaammi naliliiffigineqarsimanngitsunik – annertuunik alliliisoqassappat, imaluunniit annertuunik allannguisoqassappat, sanatitsisoq tamatumunnga akuersissummik Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut qinnuteqassaaq. Saniatigut suliassat imaluunniit suliassanut aallaqqaammut pilersaarutaasunut allannguutissat Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik (ASN-imut nalunaarummi § 19 naapertorlugu) tamatumunnga allakkatigut akuersissummik nalunaaruteqaqqaartinnagu aallartinneqassanngillat.

Suliassat allannguutissaannut inatsit alla naapertorlugu akuersissummik akuerineqarnermilluunniit pisariaqartitsiffiuppat, taamaallaat inatsit attuumassuteqartoq, pissutsinut maleruagassiorfiusoq naapertorlugu tamatumunnga akuersissummik/akuerineqarnermik nalunaaruteqartoqarnerani taamatut allannguneq pisinnaavoq.

2 Suliassamut periarfissanullu allanut nassuiaatit

Matuma kinguliani suliassanut nassuiaatinut aamma sanaartornermi ingerlatsinermilu avatangiisinut sunniutissat annertunerusut pillugit nassuiaatinut ASN-imut nassuiaat avatangiisinillu naliliinerit tunngavigineqarput, tamatumalu saniatigut ASN-imut akuersissuteqarnermi piumasaqaatit suliarineqarnerinut tunngavissatut atorineqarput.

2.1 Suliassamut nassuiaatit

Erngup nukinganik innaallagissiorfik pioreersoq Utoqqarmiut Kangerluarsunnguata qinnguaniippoq, Kommuneqarfik Sermersuumi Nuup kujammut kangiani 50 km-it missaannik ungasissusilimmiilluni, taannalu 1993-imi atorineqalerpoq. Erngup nukinganik innaallagissiorfiup aqqusersuut 57 km-it missaannik takissusilik aqqutigalugu Nuuk innaallagissamik, qaammaqqutitut, nukissiornermut innaallagissamillu kiassarnermut atugassamik pilersorpaa.

Erngup nukinganik innaallagissiorfiup ingerlanneqalernerani turbineaggregatit assigiit marluk, tamarmik immikkut 15 MW-nik tunisisinnaasut ikkunneqarput, tamatumalu saniatigut innaallagissiorfik turbinit pingatserneqarnissaannut piareersarneqarpoq. Aggregatit pingajuat, aammattaaq 15 MW-nik tunisisinnaasoq 2008-mi ikkunneqarpoq.

Erngup nukinganik innaallagissiorfimmi pioreersumi kingusinnerusukkut alliliissutissatut siunnersuut alliliineq 1-imik taaneqarpoq.

Alliliissutissaq (Alliliineq 2), akuersissummi matumani akuersissummik tunniussiffiususaaq, tatsip Isortuarsuup Tasiata taassumalu nunataata ISTA-p aamma maanna taseqarfiusup Kangerluarsunnguup Tasersuata (KANG) akornanni nutaamik sulluliornikkut erngup nukinganik innaallagissiorfimmu ilanngunneqarnissaa pineqarpoq (tak. Ilusiliaq 1).

Kiisalu nukissiorfimmik nutaamik (Nukissiorfik 2) maanna nukissiorfiusup pioreersup saniani, nutaanik marlunnik turbineaggregatilimmik, katillugit 55 MW-nik tunisisinnaasumik sanasoqassaaq. Alliliinissami pilersaarutaasumi maanna nukissiorneq, ukiumut 255 GWh-nik annertussuseqartoq 660 GWh-t missaannut annertusineqassaaq.

Alliliinermut peqatigitillugu aamma siunissami alliliinissamut (Alliliineq 3), tassalu nukissiorfimmik allamik (Nukissiorfik 3), KANG-ip aamma ISTA-p akornanni 90 MW-nik tunisisinnaasutut pilersaarutigineqartumik, kiisalu Nuummumut aqqusersuutip atuuttup pisinnaasai maanna alliliissutissap naammassinerani tamakkiisumik atorineqalertussaammata nutaamik sananissamik ilaqartumik piareersaasoqassaaq.

Alliliinissap pilersaarutigineqartup maanna erngup nukinganik innaallagissiorfiusumut naleqqiunneqarnera suliasamat ASN-imut nassuiaammi sukumiinerusumik allaaserineqarpoq. Nassuiaatit sukumiinerusut allat Alliliineq 2-mi atugassiissutissanut siunnersuummi allassimapput (INUPLAN A/S, NIRAS Greenland A/S aamma AFRY, 2020).

2.1.1 Piffissaq sanaartorfiususaaq

Sanaartugassat piffissami 2025-2029-mi ingerlanneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Sanaartornermi suliasat ASN-imut nassuiaammi allaaserineqarput naliliiffigineqarlutillu, taakkulu matuma kinguliani pingaarnersiorneqarput.

2.1.2 Sanaartorfissat sulinermullu aqquernit

Erngup nukinganik innaallagissiorfimmut sanaartorfissani pingasuusuni alliliineri, Alliliineq 2-mi, atugassiissutissanut siunnersuut (INUPLAN A/S, NIRAS Greenland A/S aamma AFRY, 2020) malillugu sulisoqassaaq (Ilusiliaq 1 aamma Ilusiliaq 2):

1. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni sanaartorfissaq: Nukissiorfiup illullu isaarissap pioreersut, nukissiorfik 2-p isaarissamik nutaamik 530 m-it missaannik takissusilimmik sulluliartalik, aammalu sanimut 32 m²-nik annertussusilik sananeqassaaq.
2. KANG-imi sanaartorfissaq: Tatsip KANG-ip eqqaani sumiiffik, tassanilu sulluliaq kuuffik 16 km-inik takissusilik nutaaq, tukimut 45 m²-nik annertussusilik ISTA-p aamma KANG-ip kuuffiusussap akornanni sananeqassaaq. Sumiiffimmi qaartiterutaasivimmik ataatsimik amerlanerusunilluunniit sanasoqassaaq.
3. ISTA-mi sanaartorfik: Sumiiffik tatsimi ISTA-mi milluaavimmik nutaamik sanaffissaq pineqarpoq. Sumiiffimmi qaartiterutaasivimmik ataatsimik amerlanerusunilluunniit sanasoqassaaq.
4. ISTA-p aamma KANG-ip akornanni sumiiffiup qeqqani sanaartorfissamik suliffissamillu, tassanngaanniit sulluliortoqarnissaanut, taamaalillunilu sulluliap sananeqarnerani piffissap atorineqartup sivikillinissaanut pilersitsinissaq pisariaqarsinnaavoq. Sumiiffimmi qaartiterutaasivimmik ataatsimik amerlanerusunilluunniit sanasoqarnissaa aalajangiunneqassappat.
5. Sanaartorfissat pingasuusut akornanni sulinermut atugassanik aqquerniortoqassaaq. Sulinermut aqquernit pioreersut pitsanngorsarneqassapput, aammalu sanaartornerup nalaani qaartiterinissamut, ujaqqanik qaartiterineri piarneqartunik, ujaqqanik

ujaraaqqanillu pisariaqartitsinermi assartuinissamut naleqqussarneqassallutik. Sanaartorneq naammassippat sulinermit aqqusiniugallartut peerneqassapput sumiiffillu iluarseqqinneqassalluni.

- a. Sulluliornerup aallartinnginnerani, KANG-ip kimmut naanerani aqqusinermi pioreersumiit sanaartorfimmi sulluliap KANG-imi naaffissaata tungaanut sulinermit aqqusineq 27 km-it missaannik takissusilik sananeqassaaq. Sulinermit aqqusineq dumperit 60 tonsinik oqimaassusillit ingerlanissaannut atorsinnaassaaq aammalu 5 m-it missaannik silissuseqassalluni.
- b. KANG-imiit ISTA-mi milluaaviup eqqaani sanaartorfissamut aqqusineq qamutit assakaasullit ingerlaffissaat 5 m-inik silissusilik aammalu 22 km-it missaannik takissusilik sananeqassaaq.
- c. Umiarsualivimmiit sulinermit aqqusinissap nutaap tungaanut aqqusineq pioreersoq, 14 km-it missaannik takissusilik alliliinermut atatillugu pitsanngorsarneqarsinnaavoq, taamaalillunilu qamutinit assakaasulinnit oqimaatsunit allaaserineqartunit ingerlaffigineqarsinnaalissalluni.

2.1.3 Piffissap sanaartorfiusup nalaali sulisunut atortut il.il.

Sanaartornermut atatillugu sumiiffimmi sulisut tammaarsimaarfiat illup isaarissap sulluliallu isaarissap pioreersup eqqaani pilersinneqassaaq. Sulisut tammaarsimaarfianni sulisunut barakkit, sulisunut 100-t missaanniittunut inissaqartitsiffiusut, allaffeqarfiit kiisalu igaffik kantiinalu suliarineqassapput.

Tammaarsimaarfik tunngaviusumik illumit isaarissamiit innaallagissamik kiassarnermillu pilersorneqassapput, kisiannili tamatuma peqatigisaanik generatoreqarfik ikkunneqassaaq, pisariaqartitsineq malillugu tammaarsimaarfiup innaallagissamik kiassarnermillu pilersorneqarneranik tiguisinnaasumik. Imermik pilersuinermit kuuk taserlu qanitaaniittut atorneqassapput. Tammaarsimaarfimmiit imermut errortuutikumut mingunnginnerusumut minguttumullu kuuffik, Utoqqarmiut Kangerluarsunnguannut naanilik ikkunneqassaaq.

KANG-imi aamma ISTA-mi sumiiffinni sanaartorfiusuni atugarissaarnissamut atortunik ikkussuisoqassaaq, sumiiffinni sulisunik inissiigallarnissamut atorneqarsinnaasunik. Sumiiffimmi pilersaarusiorfiusumi sanaartugassanut atatillugu sulisunut tammaarsimaarfiugallartussanik allanik pilersitsisoqarsinnaavoq.

Atortunut innaallagissamik kiassarnermillu pilersuinissamut generatorilersuisoqassaaq. Imeq qanitaanni tatsinit kuunnilluunniit

pissarsiarineqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Erngup errortuutikup mingunnginnerusup nunamut kuutsinneqartarnissaa, erngullu errortuutikup minguttup tankimut, Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni sulisut tammaarsimaarfiata eqqaani imaarneqarnissamut assartorneqarsinnaasumut kuutsinneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. KANG-imi aamma ISTA-mi atugarissaarnissamut atortuniit eqqakkat Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni sulisut tammaarsimaarfiannut, tammaarsimaarfimmiit eqqakkanut ilanngullugit peerneqartartussanut assartuunneqartarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

2.1.4 Sanaartornerup nalaani atortussiorneq, atortut il.il.

Betonimik akoorissut

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukinganik innaallagissiorfimmik alliliinermut atatillugu, ilaatigut nukissiorfik 2-p nutaap natiata kuineqarneranut, ISTA-mi, imermik sullumut nuussiffiusumut milluaavimmut, KANG-imi ventileqarfimmut aamma KANG-imut nuussiffissatut sulluliap naanerani sapsuamut betonimik atuisoqangaatsiartussaavoq. Tamatuma saniatigut sullumi qaarsut qajannarfiini, aammalu qaqqap quppaqarfiini isumannaallisaanermut betonimik atuisoqartussaavoq. Erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnerani betonip atorneqartup annersaa nukissiorfik 2-p nutaap sananeqarneranut atorneqartussaavoq.

Taamaattumik minnerpaamik betonimik akoorissummik ataatsimik Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni sanaartorfimmut ilisinissaq pisariaqartinneqarpoq. Sanaartugassanik tamanik suliarinnittussap betonimik akoorissummiit ISTA-mi aamma KANG-imi betonimik assartuussinissaq toqqarsinnaavaa, imaluunniit sumiiffinnut taakkununga betonimik akoorissutinik nuuttakkanik mikinerusunik ikkussinissaq toqqarsinnaallugu.

Ujaqqanik aserorterut immikkoortiterissullu

Qaqqap sulluliornermut nukissiorfiliornermullu atatillugu qaartiterneqarnerani ujaqqat piiarneqartut aserorterneqassapput, taamaalillutillu betoniliornermut aqquserniornermullu atorneqarsinnaassallutik. Taamaattumik Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni sanaartorfimmut ujaqqanik aserorterummik ilisigallarnissaq pisariaqarpoq, taannalu ujaqqanik aserorterummik pisariaqartitsinermi nuunneqarsinnaasumik ataatsimik amerlanerusunilluunniit tapertalerneqarsinnaavoq.

Aamma ujaqqanik aserorterummik atatillugu immikkoortiterissummik atorfissaqartitsisoqassaaq, taamaalilluni ujaqqat aserortikkat aggornernut aalajangersimasunut immikkoortiterneqarsinnaassallutik.

2.1.5 Piffissami sanaartorfiusumi avatangiisinut sunniutit

Matuma kinguliani suliami sanaartornerup nalaani avatangiisinut sunniutissat annertunerit allaaserineqarput.

Tamanut tunngasut

ASN-imut nassuiaat ataatsimut isigalugu naliliisoqarpoq, suliassaq ASN-imut nassuiaammi pineqartut amerlanersaanni avatangiisit pillugit naliliiffigineqartunut annertuunik sunniuteqarnerlussanngitsoq. Kisiannili aamma naliliisoqarpoq, sanaartornerup nalaani nuna eqqarsaatigalugu sunniutissat annikissasut, aammalu qaartiterutaasivilersuineri pinngortitamut sunniutissat annertusinnaasut. Tamatuma saniatigut qaartiterineri ANFO-mik atuisoqarpat nunami immamilu avatangiisit sunniuteqarfigineqartussaasut, aammalu qaartitsisarnernut atatillugu uumasut sunnerneqarsinnaasut. Qulequttat matuma kinguliani naatsumik allaaserineqarput.

Nuna

ASN-imut nassuiaammi allassimavoq, sanaartornerup nalaani sumiiffinni sanaartorfiusuni nunami sunniutissat annikittussatut naliliiffigineqartut. Sumiiffinni maskiinat angalangaatsiartussaammata, sulineri qaammaqqusersuisoqartussaammata, kiisalu qaqqami qaartiterisoqartussaammata, tamanna sanaartorfiusuni ataasiakkaani ersarissusermik, nipiliornermik isigisallu puullaaqinarnerinik kinguneqartussaavoq. Tamatuma saniatigut suliaqarfimmi sulisunut atortussatut ikkussukkaniit sunniuteqartoqartussaavoq. Sumiiffik inuppassuarnit ornigarneqanngimmat, tamanna sukisaarsaarnernut pitsaassutsinut takornarianillu pileritsatsitsisarnernut annertuumik sunniuteqassanngilaq.

Qaartiterutaasivinnik aqqusinernillu sanaartorneq

Qaartiterineriit ujaqqat piiakkat inissisimaffissarpiaat suli aalajangerneqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu ornigulluni misissuineri ivikkanik assigiinngitsunik marluusunik, langes rørhvene aamma poulins rørhvene, aqquserniorfissamat qaartiterineriillu ujaqqanik piiakkanik inissiiffiusinnaasumut atatillugu nassaartoqarpoq. Ivikkat assigiinngitsut marluusut taakku sumiiffimmi killeqartuinnarmi pigineqarput, taamaattumillu nunamit namminermit akisussaaffeqarfiullutik. Langes rørhvene aamma poulins rørhvene Kalaallit Nunaanni allattuiiffimmi aappaluttumi ulorianartorsiungajalersutut (NT) naliliiffigineqarput. Sumiiffinni taamaattunik ivigaqarfiusuni aqqusinernik qaartiterutaasivinnillu sanaartortoqassappat, sanaartornermi ivikkat taakku annertuumik sunnerneqartussaapput.

Qaartiterummik ANFO-mik atuineq

ANFO naggorissaammik (ammoniumnitrat) aamma dieseluuliamik akuleriissitsiffiuvoq, taannalu qaartartoq atorlugu qaartinneqartarpoq. Naggorissaammik uuliamillu akuugaq 94,6 %-it missaannik annertussuseqarpoq. Qaarsup 1 m³-p qaartinnissaanut ANFO 0,6 kg aamma qaartartoq 0,06 kg atorineqartarput. ASN-imut nassuiaammi allassimavoq, ANFO-mik akoorineq

qaartiteriffissami pissasoq. Pingaarnertut ANFO-mik atuinissaq eqqarsaatigineqarpat, avatangiisinut annertuumik sunniinissaq naatsorsuutigineqarsinnaavoq, ANFO-mik atuineri amerlanertigut qaartitsineri naggorissaatit dieselillu sinnikui qimaannarneqartarmata. Qaqqaq erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnerani qaartiterlugu piiarneqartussatut naatsorsuutigineqartoq eqqarsaatigalugu ANFO 510 tonsit missaanniittoq atorneqartussaavoq, taakkulu naggorissaatitaat 480 tonsit missaanniissapput aammalu uuliataat 30 tonsit missaanniissallutik. Qaartartut 51 tonsit missaannik annertussuseqassapput. Sanaartukkanut allanut atatillugu qaartitsisarnermi ANFO qarneqanngitsoq 3 %-it missaanniittutut missiliorneqarpoq. Taamatut missiliuineq tunngavigalugu piffissamut sanaartorfiusumut ukiunik, 5-6-inik sivilissuseqartumut agguarlugu qaartiterereermermi ANFO-p qarneqanngitsup qimanneqartussap 15 tonsit missaanniinnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Annertussutsip taassuma kvælstofitaa 5 tonsit missaanniippoq, kiisalu dieseluulia avatangiisini sinneruttussaq 900 kg-t missaat tikillugu annertussuseqartussaalluni.

Qaartitsisarnerni nipiliornerit

Sulluliornermut aqquserniornermillu atatillugu qaartitsisarnerni nipiliornerit tuttunut timmissanullu erniortunut, sanaartorfiup qanittaaniittunut sunniuteqarsinnaapput.

Tuttut erniorfiattut ilisimaneqartoq qaninneq (Qallit Nunaat) sanaartorfiup kitaani minnerpaamik 10 km-inik ungasissusilimmiippoq. Maaji juunilu piaqqiorfiummata, piffissaq taanna immikkut malussajaffiusutut isigineqarpoq, taamaattumillu tuttut piarallit akornusersorneqarnissaat annikillisarneqartariaqarpoq.

Nattorallit kissaviarsuillu, kalaallit allattuiffianni aappaluttumi sunnertiasutut ulorianartorsiulersinnaasutullu nalunaarsorsimasut piffissami piaqqiorfimminni ulluminniittutut akornusersorneqarsinnaapput. Kisiannili nattorallit pingaartumik sinerissamut qanittuni piaqqisartut, taamaalillunilu sanaartorfinniit ungasissumiittussatut naliliiffigineqarput, aammalu kissaviarsuit sumiiffimmi annertoorsuarmi piaqqisartutut, taamaattumillu sanaartorfimmut qanittumi aappariit piaqqinissaasa ilimanaateqarnerat annikitsutut naliliiffigineqarpoq.

2.1.6 Piffissaq ingerlatsiviusussaq

Erngup nukinganik innaallagissiorfiup allisap piffissap ingerlaffissaata 2028-p missaani aallartinnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kisiannili sanaartornerup nalaani erngup nukinganik innaallagissiorfik pioreersoq ingerlaannartussaavoq.

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup allineqarnerani taseq imeqarfissaq ISTA ilaliunneqassaaq, sulluliaq nuussivissaq maanna tasermut imeqarfiusumut KANG-imut sananeqassaaq, kiisalu Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfimmi pioreersumi nukissiorfik 2 nutaaq

sananeqassaaq. Sanaartorfinnut nutaanut atatillugu ISTA-mi milluaaviup eqqaani aamma KANG-imi kuutsitsiviup naaffiata eqqaani aqquserniortoqassaaq sulisunullu atortulersuisoqassalluni.

2.1.7 Piffissami ingerlatsiviusumi avatangiisinut sunniutissat

Matuma kinguliani suliami sanaartornerup nalaani avatangiisinut sunniutissat annertunerit allaaserineqarput.

Tamanut tunngasut

ASN-imut nassuiaat ataatsimut isigalugu naliliisoqarpoq, suliassaq ASN-imut nassuiaammi pineqartut amerlanersaanni avatangiisit pillugit naliliiffigineqartunut annertuunik sunniuteqarnerlussanngitsoq. Kisiannili naliliisoqarpoq, taseqarfiup Kangerluarsunnguup Tasersuata (KANG) nunataa ataavartumik sunnerneqartussaasoq. Qulequttat matuma kinguliani naatsumik allaaserineqarput.

KANG-imi nunamut sunniutissat

Alliliineq 2-p ingerlanneqarnera aallartippat, aammalu taseqarfik ISTA-miit imermik kinnernik akulinnik maanna taseqarfik KANG-imi imermut ersarissumut kuulerpat, KANG-imi nuna imermit kinnilimmit sunniuteqarfigineqassaaq. Sunniutit KANG-imiit kuuffiusumi takuneqarsinnaassapput, aammalu ISTA-miit erngup kinnernik akoqarnerata kingunerisaanik tatsip isikkua qaamanerulersillugu isornerulersillugulu piujuartussamik sunnerneqassalluni.

2.1.8 Matusineq

Matumani sanaartugaq piujuartussaq pineqarpoq, aammalu suliassamut nassuiaat Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup peerneqarnissaanut pilersaarutininik imaqaanngilaq.

2.2 Periarfissat allat

Suliap aallartinneraniilli periarfissat assigiinngitsut misissorneqarsimapput piiasoqarsimallunilu. Periarfissatut misissuiffigineqartuni tamani ISTA-p aamma KANG-ip akornanni nuussiviusussamik sulluliornissaq pisariaqartinneqarpoq, kisiannili nukissiorfiup nutaap inissisimaffigisinnaasai allanngoraput, nukissiorfik 3 sananeqarsinnaalluni, aammalu aqqusersuutit allat sananeqarsinnaallutik. Aaqqiissutissatut toqqarneqartoq aningaasaqarneq tunisassiornarunissarlu, aammalu siunissamut qulakkeerinnissaq eqqarsaatigalugit pitsanngorsarneqarsimasutut naliliiffigineqarpoq.

3 Suliassami tunngavissat

Sanatitsisup suliassami tunngavissarititai tassaapput suliassat/periusissat immikkut ittut, sanatitsisup suliassamik suliqaarnermut ingerlatsinermullu atatillugu atussallugit pisussaaffigisai. Tunngavissat taakku sanatitsisup suliassamik ASN-imut nassuiaammi allaaserinninnerani nassaarineqarsinnaapput. Tunngavissat pingaarnerit matuma kinguliani tabelimi issuarneqarput.

Tabeli 1: Tunngavissat, avatangiisinik naliliinernut aammalu ASN-imut akuersissuteqarnermut suliarineqartunut tunngavigineqartut.

Qulequtaq	Tunngavissaq	ASN-imut nassuiaammi immikkoortoq
Helistoppi umiarsualivillu	Alliliinermi helistoppip umiarsualiviullu inissisimaffii allanngortinneqassanngillat	Imm. 3.4.2 Suliassamut nassuiaat
Aqqusernit	Aalisariutit talittarfianniit aqqusineqarfimmut pioreersumut, tassanngaanniillu KANG-ip kimmut isuanut pitsanngorsarneqassaaq, suliame angallattut amerlinissaannut oqimaannerulernissaannullu piareersarlugu. KANG-ip kimmut isuaani KANG-imut sulluliap kuuffissaanik sanaartorfimmi aqqusernit pioreersumiit sulinermit aqqusineq 27 km-it missaanniittoq sananeqassaaq. Sulinermit aqqusineq dumperit 60 tonsinik oqimaassusillit angallavigissavaat, taannalu 5 m-it missaannik silissuseqassaaq. KANG-imiit aqqusineq 5 m-inik silissusilik aamma 22 km-it missaannik takissusilik ISTA-mi milluaavissamik sanaartorfimmut sananeqassaaq.	Imm. 3.4.3 Suliassamut nassuiaat
Tankeqarfik	Tankeqarfik marlunniit sisamanut 100 m ³ -inik tankitalik Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni talittarfimmi sananeqassaaq.	Imm. 3.4.5.3 Suliassamut nassuiaat aamma 4.8.2 Ikummatissamik atuineq
Aqqusernit	Aqqusernit langes rørhvene-nik aamma polunins rørhvene-nik ivigartaqanngitsumi sananeqarnissaat siunnerfigineqarpoq.	Imm. 4.6.2.2 Aqqusernit
Ikkummatissaq	Ikkummatissat il. il. uninngatinneqarnerini kuisoorsinnaanerit annikillisarneqarnissaat, aammalu kuisoortoqassappat kingunerisassaanik	Imm. 4.8.2.1 Ikummatissamik atuineq

Qulequtaq	Tunngavissaq	ASN-imut nassuiaammi immikkoortoq
	isumaginninnissamut upalungaarsimanerup naammattup pigineqarnissaa siunnerfigineqarpoq.	
Qaartiterineq	Aqquserniormi sulluliassanut nunallu iluani atortussanut atugassanik aammalu aqquserniornissamut qaarsuniit qaartiterisoqassaaq. Qaartiterinermi ANFO-mik atuisoqassappat, ANFO-p 510 tonsit missaanniittup atorneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tassanilu naggorissaatinik 480 tonsit aamma dieseluuliamik 30 tonsit qaartartunillu 51 tonsit missaannik atuiiffiunissaa naatsorsuutigineqarpoq. ANFO-p qaarneqanngitsup 15 tonsit missaanniinnissaa ilimagineqarpoq. Kvælstoffi taassuma akua 5 tonsit missaanniissaaq, dieseluulialu sinneruttoq 900 kg-t missaanniissalluni. Tassunga taarsiullugu qaartiterutit akulerussat atorneqarsinnaapput, tassani qaartartoq atorneqartussaq nalinginnaasumik annikinnerusarmat, kisiannili piareersaasarnermut piffissaq sivisunerulaartarluni. Qaartiterutilli akulerussat qaartitsisinnaanerit pitsaanerusoq, akuinilu atorneqartut procentinngorlugit qaffasinnerungaatsiartoq paasineqarsimavoq. Taamaattumik qaartiterutit akulerussat atorlugit qaartitsinerup kingorna atortunit sinneruttut qaarneqanngitsut annikitsuinnaasarpot. Taamaallilluni qaartiterutinik taamaattunik atuilluni qaartitsisarni avatangiisinik mianersuussineq annertunerungaatsiartarpoq.	Imm. 4.8.4 Qaartiterutinik atuineq qaartartuliornerlu
Qaartiterutaasivii t	Ujaqqanit qaartiterinermi piiakkanik, nunami sumiiffinnut assigiinngitsunut iliorarneqartussanik sinneruttoqarnissaa (750.000 m ³ -it miss.) naatsorsuutigineqarpoq.	Imm. 4.8.3 Qaqqaniit isumalluutit assigisaallu
Eqqakkat	Eqqakkat katersorneqassapput aammalu Kommuneqarfik Sermersuumi kommunip eqqakkanut malittarisassai naapertorlugit isumagineqassallutik. <u>Piffissaq sanaartorfiusoq:</u> Sanatitsisoq eqqagassanik pijaariaatsimik maanna atorneqartumik allannguinnissamut, taamaallunilu	Imm. 4.9 Eqqakkat eqqagassalerinerlu

Qulequtaq	Tunngavissaq	ASN-imut nassuiaammi immikkoortoq
	inatsisit atuuttut malinneqalernissaannut piareersimavoq. Kisiannili tamatuma peqatigisaanik sanatitsisup piffissami sanaartorfiusumi eqqakkanik ikuallanneqarsinnaasunik ikuallaavimmi pioreersumi ikuallaasarnissamut immikkut akuerineqarnissamut periarfissinneqarnissani misissuiffigineqassasoq kissaatigaa, soorlu aatsitassarsiornernut atatillugu tamanna sulisut tammaarsimaarfiannut atuutsinneqartoq – tak. sulisut tammaarsimaarfigigallagaanniit eqqakkanik isumaginninnissamut malittarisassat, Aatsitassarsiornermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik, Namminersorlutik Oqartussat, 2015. Sanatitsisoq alliliinissamut suliap neqerooruteqartitsivigineqarnerani eqqagassalerinermut piumasaqaateqarnissaminut periarfissaqarpoq. Taanna assersuutigalugu immikkoortiterinissamut, eqqakkanik uninngatitsinissamut aammalu umiarsuit aallertarnerinut akulikissusissamut, eqqakkanik tigooqqaaviit avatangiisinut akuerisat aqutigalugit piiaasarnissamut il.il. piumasaqaatinut tunngasinnaavoq. <u>Piffissaq ingerlatsiviusoq:</u> Eqqakkat tamarmik najukkami immikkoortiterneqartassapput, aammalu Sermersuup Qitiusumik Eqqagassaleriffia aqutigalugu peerneqartussatut Nuummot assartorneqartassallutik. Tamatuma saniatigut eqqakkat umiarsuakkut nassiunneqarnissamik tungaannut erngup nukinganik innaallagissiorfimmi isumannaatsumik uninngatinneqartarnissaat, taamaalillunilu mingutsitsinissat pinngitsoortinneqartarnissaat qulakkeerneqassaaq. Tamanna pingaartumik uulianut kemikalianullu igitassanut, poortuutitut ussissunut ikillugit allequttanut ussissunut ilineqartartussanut atuuppoq. Taamatullu umiarsuakkut nassiussisarnerit ingerlaavartumik pisarnissaat qulakkeerneqassaaq, taamaalilluni eqqakkanik erngup nukinganik	

Qulequtaq	Tunngavissaq	ASN-imut nassuiaammi immikkoortoq
	innaallagissiorfimmi pisariaqanngitsumik uninngatitsisarnissaq pinngitsoorneqassammat.	
Imeq errortuutikoq	Sanaartornerup nalaani sulisut tammaarsimaarfimmiit kuuffimmik, Utoqqarmiut Kangerluarsunnguannut toqqaannartumik kuuttussamik ikkussisoqassaaq. Sulisut tammaarsimaarfianni igaffimmit kantiinamiillu erngup errortuutikup kuuffik aqqutigalugu kuutsitsivimmut apuutinnginnermini orsunik immikkoortiterivik aqqusaartassavaa. Imeq errortuutikoq minguttoq, KANG-imi aamma ISTA-mi atugarissaarfittut atornerqarallartuniit kuutsinneqartoq tankimut kuutsinneqartassasoq siunnerfigineqarpoq, taannalu Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni sulisut tammaarsimaarfiannut assartorneqarsinnaavoq imarneqarsinnaallunilu, kiisalu erngup errortuutikup mingunnginnerusup nunamut kuutsinneqartarnissaa siunnerfigineqarpoq. Imeq errortuutikoq Imermut errortuutikumut nalunaarut, aammalu kommunimi imermut errortuutikumut malittarisassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit isumagineqartassaaq.	Imm. 4.13 Imeq errortuutikoq nunallu qaavani imeq
Uuliaarluernerit	Entrepreneur atortui, qamutit assakaasullit il.il. kuisoorsinnaajunnaarlugit putusoorsinnaajunnaarlugillu ingerlaavartumik aserfallatsaalineqassapput. Silami nunaminertat sannaviillu illutaat, atortunik iluarsaassinnermut il.il. atornerqartut aalaakkaasumik, imermullu errortuutikumut kuuffilimmik, erngup errortuutip kuuttup imaanut anngutinnginnerani uuliamik immikkoortiterisummut aqqusaarfilimmik natilernerqartariaqarput. Kiisalu sanaartornermut atatillugu upalungaarsimanermut pilersaarusiortoqarnissaa, aammalu upalungaarsimanermik, uuliaarluertoqarneranik paasisaqarnermi sulilersinneqarsinnaasumik, taamaallunilu kuuttuukkat annertussusiinik sunniutaannillu annikillisisinnaasunik pilersitsisoqarnissaa piumasarineqarpoq. Upalungaarsimasut kuisoortoqassappat	Imm. 4.10.2.1 Uuliamik kuisoornerit

Qulequtaq	Tunngavissaq	ASN-imut nassuiaammi immikkoortoq
	killiliinissamut katersuinissamullu atortunik pisariaqartunik pigisaqassapput.	
Qaartiterutissani k piareersaanerit passussinerillu	Qaartiterisummik ANFO-mik sananermi naggorissaatissanik (ammoniumnitrat) dieseluuliamillu sumiiffimmi akoorisarnissaq siunnerfigineqarpoq. Piffissami sanaffiusumi uuliamik tunisassiat, naggorissaatit ANFO-lu akooriigaq inatsisit atuuttut naapertorlugit uninngatinneqartassasut, taamaalillunilu kuisoornerit pinngitsoortinneqartassasut siunnerfigineqarpoq. Aammattaaq akoorutissat akisussaaffeqarluni passunneqartarnissaat, taamaalillunilu kuisoortoqarnerani erngerluni katersuisarnissaq siunnerfigineqarpoq. Qaartiterutininik akuukkanik atuinermi akoorutissat suliarineqartut tamarmik imerpalasuussapput. Suliassami matumatut annertutigisumi nalinginnaasumik qamutit assakaasullit immikkut ittut atorineqartarput, tassanilu akoorutissat isumannaatsumik uninngatinneqartarput, sumiiffimmilu atuisoqannginnerani qaartiterutissat akuukkat akoorneqartarput. Taamatut akoorisarnermi piaarinaatsoorluni kuisoornissaq annikillisinneqartarpoq.	Imm. 4.10.2.2 Qaartartuliorneq qaartiterutinillu passussisarneq
Piffissami ingerlatsiviusumi nunamik mingutsitsineq	Piffissami ingerlatsiviusumi uuliamik tunisassiat inatsisit atuuttut naapertorlugit uninngatinneqartarnissaat, taamaalillunilu kuisoornissaat pinngitsoortinneqartarnissaat siunnerfigineqarpoq. Taamatuttaaq atortut akisussaassusilimmik passunneqartarnissaat, kuisoortoqassappallu erngerluni katersuisarnissaq siunnerfigineqarpoq.	Imm. 4.10.3 Piffissami ingerlatsiviusumi nunami mingutsitsinerit
Nunap qaavani imeq uuliaarluernerillu	Kuisoornissamut upalungaarsimaneq, immikkoortoq 4.10.2.1-imi allaaserineqartoq aamma assiaqutinik puttasunik atortunillu milluaasartunik allanik, uuliamik annertunerusumik kuisoornermi, kuunnut tatsinullu avatangiisunut kuussinnaasutut naliliiffigineqartunik unitsitsinissamut	Imm. 4.13.2.2 Nunap qaavani imeq

Qulequtaq	Tunngavissaq	ASN-imut nassuiaammi immikkoortoq
	atorneqarsinnaasunik imaqaarnissaa siunnerfigineqarpoq.	
Kulturip oqaluttuarisaanerani soqutigisat	Eqqaassutissanut itsarnitsanut paasineqarsimasunut eqqissisimatitsinermut killeqarfik malinniarlugu, aqqusineq eqqaassutissanit itsarnitsanit paasineqarsimasuniit minnerpaamik 20 m-inik ungasissuseqartinneqassaaq. Taamaangippat suliassami itsarnitsanik paasineqarsimasunik itsarnisarsiuunik misissuititsinerit akileneqassapput (Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, 2022; Inatsisartut, 2010). Aamma tamanna aqqusernup ingerlaffissaata sinneranik 2023-mi misissuinerimi itsarnitsanik eqqaassutissanik allanik nassaartoqassappat atuutissaaq.	Imm. 4.16 Kulturip oqaluttuarisaanerani eqqaassutissat
BAT-imik atuineq	Sanaartukkat Best Available Technique (BAT) naapertorlugu isumagineqarnissaat avatangiisinik naliliinerimi piumasarineqarpoq. Tassalu uuliamik tunisassiat kemikaliallu isumannaatsumik uninngatinneqassapput, taamaalillunilu kuisoornerit sapinngisamik annertunerpaat erngerlutik katersorneqarsinnaassapput, aammalu eqqakkanik passussinerimi Kalaallit Nunaanni Best Environmental Practice (BEP) malinneqassaaq.	Imm. 6.1 Ikiutissatut iliuutsit paasissutissallu amigartut

3.1 Suliassami piffissamut pilersaarut pingaarneq

Suliassami piffissamut pilersaarut pingaarneq una ASN-imut akuersissuteqarnermut tunngavigineqarpoq:

Tabeli 2: Sanaartugassamut piffissamut pilersaarutissatut naatsorsuutigisaq, ASN-imut nassuiaammi takussutissiorneqartoq.

Suliassaq	Piffissaq
ASN-imut akuerissut pigineqarpoq	2023
Suliassamut neqerooruteqartitsineq isumaqatigiissusiernerlu	2024
Suliassap immikkoortuinut nassuiaatit	2024-2027
Sulisartut tammaarsimaarfiannik pilersitsineq ingerlatsinerlu	2025-2030
Sanaartugassat suliarineqassapput	2025-2029
Innaallagissiorneq aallartissaaq	2028
Tunniussineq	2029

4 Akuersissut piumasaqaatitalik

Kapitali ASN-imut akuersissummi piumasaqaatinik imaqarpoq. Kapitali piumasaqaatinut pingaarnernut agguagaavoq, tassalu sanaartornermut ingerlatsinermullu piumasaqaatinut aamma matusinissamut piumasaqaatinut. Kapitali 5-imi piumasaqaatit tunngavilersorneqarput.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup ASN-imut akuersissummi matumani piumasaqaatit malinneqarnersut nakkutigissavaa.

ASN-imut akuersissummi taamaallaat suliassap ASN-imut nassuiaammi allaaserineqartup sananeqarnissaanut ingerlanneqarnissanullu tunngasuvoq. Suliassat akuerisat saniatigut allannguisoqassappat, tamatuma pinnginnerani Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut qinnuteqartoqassaaq. Tamanna tamakkiisumik sanaartortussap suliassap immikkoortuinut pilersaarusiornernut, aatsaat 2024-mi aallartittussatut naatsorsuutigineqartumut atatillugu pisinnaavoq.

4.1 Piumasaqaatit tamanut tunngasut

- 1 ASN-imut akuersissutip matuma kalaallisoortaa danskisoortaa erngup nukinganik innaallagissiorfimmi takuneqarsinnaassaaq. Piffissami sanaartorfiusumi ingerlatsiviusumilu erngup nukinganik innaallagissiorfimmi sulianut akisussaasuusut tamarmik ASN-imut akuersissutip imaanik ilisimatinneqarsimassapput, akuersissummilu piumasaqaatinik malinnissallutik.
- 2 Suliassamut nassuiaatit iluarsisat najoqqutassallu allat, allannguinnissamut attuumassuteqartut Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqassapput, tamatumalu kingorna allannguutit akuersissuteqartoqarnissaanik pisussaaffeqarfiunersut naliliiffigineqassapput. Oqartussaasut allakkatigut akuersissuteqarsimatinnagit allannguutissat aallartinneqassanngillat.

4.2 Sanaartornissamut piumasaqaatit

Avatangiisinut pilersaarut

- 3 Sanaartugassat aallartinneqartinnagit sanatitsisoq suliassami avatangiisinut pilersaarummik suliaqartussaavoq. Avatangiisinut pilersaarummi uku nassuiaatigineqassapput:
 - a) Uuliamik tunisassianik, kemikalianik akuutissanillu avatangiisinut sunniuteqartartunik tamanik kuisoornermi iliuusissanut malittarisassat, taakkunungaluninngatitsisarnermi pissutsit pissutsinullu

maleruagassat ilaatinneqassapput, ajutoornermut kuisoornermullu atatillugu mingutsitsinermik pinaveersaartitsiniarluni killiliiniarlunilu aallartinneqartussat.

- b) Sanaartornerup nalaani akuutissanik avatangiisinut sunniuttartunik, taakkunungalugu ikummatissat, uuliamik tunisassiat, kemikaliat, qaartiterutissat, eqqakkat imerlu errortuutikoq ilanngullugit, passussinissamut pilersaarut. Pilersaarut atorlugu piumasaqaatit 30-38 naapertorlugit passussinissaq qulakkeerneqassaaq.
- c) Piffissat sanaartorfiusut akornanni entreprenørit maskiinaasa atortullu allat inissinnissaat uninngatinnessaallu.
- d) Ujaqqanik aserorterut immikkoortiterissullu, tassunga inissiinissaq ilanngullugu, kiisalu atortumi *Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersoq Suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu-mi* maleruagassat qanoq iliorluni naammassineqarnissaat, tassunga ilanngussaq 1-imi atortoq *-imik nalunaaqutsigaammat.
- e) Betonimik akoorissut, tassunga inissiinissaq ilanngullugu, kiisalu atortumi *Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersoq Suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu-mi* maleruagassat qanoq iliorluni naammassineqarnissaat, tassunga ilanngussaq 1-imi atortoq *-imik nalunaaqutsigaammat.
- f) Suliassami sulisunut sulisut tammaarsimaarfiisa sulisunullu atortut inissiffissaat aaqqissuussaanissaallu, taakkununga sulisut tammaarsimaarfigigallagaat, suliaqarfik sinerlugu inissititerneqarsimasut ilanngullugit.

Avatangiisinut pilersaarut Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut akuerisassanngorlugu nassiunneqassaaq. Avatangiisinut pilersaarut Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqaaqaartinnagu sanaartugassat aallartinneqassanngillat.

Umiarsualiveqarfik

- 4 Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni umiarsualivimmi atortut Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni innaallagissiorfiup allineqarneranut atorneqalertinnatik inatsisinik malinnittunngortinneqassapput.

Aqqusernit

- 5 Sanatitsisup pilersaarutit Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut saqqummiutissavaa:
- a) Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni aalisariutitut talittarfimmiit aqqusernup pioreersup, 14 km-it missaannik takissusillip, tassanngaanniillu KANG-ip kimmut isuani milluaaviup pioreersup tungaanut aqqusernup piorsarneqarnera
 - b) KANG-ip kimmut isuani aqqusernup pioreersumiit KANG-imi sulluliamut kuuffissamut sanaartorfiup tungaanut aqqusernup 27 km-it missaanniittup sananeqarnera
 - c) ISTA-mi milluaavimmik sanaartorfiusup tungaanut qamutitut assakaasulinnut aqqusernup 22 km-it missaannik takissusillip sananeqarnera

Pilersaarut minnerpaamik makkuninnga imaqassaaq:

- a. Naatsosuutigisamik anguniagassatut pilersaarusiaq
- b. Aqqusernup atortussat inissiffissat
- c. Sumiiffiit aqquserniornissamut atortussanik piiiaffiusinnaasut
- d. Sumiiffiit qaartiterinissamut pisariaqartitsiffiusut aammalu qaartiterinermi ujaqqat sinnerinik inissiffiusussat
- e. Aqquserngit piujuartussat, ingerlatsinermi atorineqaannartussat aamma aqquserniugallartut, aqqusernit atorineqaarnerini peerneqarlutik nunataanik iluarseeqqiffiusussat nalunaarsussavaa.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmiit suliamut tunngatillugu nalilerpagu, ASN-imi annertunerusumik allannguisoqarnissamik naliliisoqarsimatinnagu aatsaat aallartitsoqarsinnaalissaaq.

- 6 Aqquserniassat pilersaarutigineqartut ivikkat langes rørhvene (Calamagrotis hyperborea) aamma polunins rørhvene (Calamagrotis poluninii), allattuiffimmi aappaluttumi allassimasut avaqqullugit sananeqarneri sanatitsisup uppersarsassavaa. Uppersarsaasiorneq inummit, pisariaqartinneqartumik naasulerinermik misilittagalimmit suliarineqassaaq.
- 7 Aqqusernit avataanni atortussanik piiagallarnermi, saanngut, issut naasullu sapinngisamik piunnarnissat, imaluunniit nuna iluarsineqaqqissinnaanngorlugu suliarineqarnissat uninngatinneqarnissaallu isumagineqassaaq. Piffissami ingerlatsiffiusumi atortunik ilioraaviit aqqusernik aserfallatsaaliuinnermut atugassatut pigiinnarneqarnissat kissaatigineqarpat, tamanna pillugu sanatitsisup Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik ilisimatissavaa.

Erngup aqqutai aamma Nukissiorfik 2

- 8 Sanatitsisup ISTA-p aamma KANG-ip akornanni sulluliap nuussiffiusussap 16 km-inik takissusillip sananeqarnissaanut pilersaarussiaq Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut saqqummiutissavaa, tassungalu ISTA-mi milluaaviup aamma KANG-imi kuuffiusussap sananeqarnissaat ilaatinneqassapput. Pilersaarut minnerpaamik makkuninnga imaqassaaq:

- a. Naatsosuutigisamik anguniagassatut pilersaarussiaq
- b. Suliassami piffissamut pilersaarutissatut naatsorsuutigisaq, tassungalu ilanngullugu sulluliaq marlunnik aallaaveqarluni sananeqassanersoq, imaluunniit akunneranniit marlunnik aallaaveqarluni sananeqartussatut pilersaarutigineqarnersoq nassuiaatigineqassaaq.
- c. Qaartiterutaasivissat amerlassusii inissisimaffissaalu
- d. Sulisut najugaqarfissaata inissisimaffissaa aamma allaaserineqarnera.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmiit suliamut tunngatillugu nalilerpagu, ASN-imi annertunerusumik allannguisoqarnissaanik naliliisoqarsimatinnagu aatsaat aallartitsoqarsinnaalissaaq.

- 9 Sanatitsisup KANG-imi sulluliamit kuuffiusumit pioreersumiit Nukissiorfik 2-mut atanilernissaanut, kiisalu nukissiorfik 2-mit nutaamiit sulluliap kuuffissap, sulluliamut kuuffimmut pioreersumut atassuserneqartussap sananeqarnissaanut Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut saqqummiutissavaa. Pilersaarut minnerpaamik makkuninnga imaqassaaq:

- a. Naatsosuutigisamik anguniagassatut pilersaarussiaq
- b. Qaartiterutaasivissat amerlassusii inissisimaffissaalu.
- c. Sulisut najugaqarfissaata inissisimaffissaa aamma allaaserineqarnera.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmiit suliamut tunngatillugu nalilerpagu, ASN-imi annertunerusumik allannguisoqarnissaanik naliliisoqarsimatinnagu aatsaat aallartitsoqarsinnaalissaaq.

- 10 Sanatitsisup Nukissiorfik 2-p nutaap sananeqarnissaanut, tassungalu ilanngullugu sulluliat kuuffiusussat sulluliallu allat, aammalu aqqusernit assartuiffiusussat pisariaqartinneqartut sananeqarnissaannut

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut saqqummiutissavaa.

Pilersaarut minnerpaamik makkuninnga imaqassaaq:

- a. Naatsosuutigisamik anguniagassatut pilersaarusiaq
- b. Qaartiterutaasivissat amerlassusii inissisimaffissaalu.
- c. Sulisut najugaqarfissaata inissisimaffissaa aamma allaaserineqarnera.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmiit suliamut tunngatillugu nalilerpagu, ASN-imi annertunerusumik allannguisoqarnissaanik naliliisoqarsimatinnagu aatsaat aallartitsoqarsinnaalissaaq.

Qaartitsisarnerit qaartiterutaasiviillu

- 11 Qaartiterinermi ANFO-nik atuisoqassanngilaq.
- 12 Piffissami tutut erniorfigisaanni (maajimiit juunimut) qaartitsinnginnermi qaartitsivissamiit 500 m-it iluanni tutunik ataatsimoortunik amerlanerusunik takusaqartoqarpat, tutut sumiiffimmiit qimagunnissaannut qaartitsinissat kinguartinneqartassapput.
- 13 Qaartiterinermiit ujaqqat sinneruttut sumiiffinnut toqqakkanut inissinneqartassapput. Sumiiffinni inissiivissat atorineqalinnginnerini Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut akuerisassanngorlugit saqqummiunneqassapput.
- 14 Sanatitsisup qaartiterinermiit ujaqqanik inissiivissatut toqqaanermiut atatillugu ivikkanik allattaavimmi aappaluttumi allassimasunik: Langes rørhvene (Calamagrotis hyperborea) aamma polunins rørhvene (Calamagrotis poluninii) qaartiterinermiit ujaqqanik inissiivissatut toqqarneqartuni peqannginnera uppersarsassavaa. Uppersarsaasiernerit sulisumit, pisariaqartinneqartumik naasulerinermik misilittagaqartumit suliarineqassapput.
- 15 Qaartiterinermiit ujaqqat nunap pissusianut ilusianullu naleqqussarneqassapput, aammalu ajornanngippat manissumik qaaqassapput aamma manissunik sivinganeqassapput, taamaalilluni naasunik pilertortumik naaffigineqarsinnaassallutik.

Sanaartornerup nalaani sulisunut atortut sulisullu tammaarsimaarfii

- 16 Sanatitsisup sulisunut atortunut tammaarsimaarfugallartunullu (eqqakkanik aamma imermik errortuutikumik mingunnginnerusumik minguttumillu isumaginninnerit ilanngullugit) pilersaarutit naammassiat, atortut sananeqarlutik aallartinneqannginnerini Nunalerinermut, Imminut

Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut akuerisassanngorlugit saqqummiutissavai.

Betonimik akoorissut

- 17 Betonimik akoorissutit ingerlanneqarneraniit aserfallatsaalineqarneraniillu uuliakut igitassat, betoniliat sinneri issorsimasut betonillu kinneri, kiisalu atortut mingutsinneqarsimasut, uuliamik kemikaliamilu kuuttoornermi katersuinermit atorneqartut piumasaqaat 31-38-mi innersuussutigineqartut suliarineqassapput.
- 18 Tunisassiassat, ikiuutissat, kemikaliat, ikummatissat il.il. eqqakkallu, ujaqqanik aserorterissummit immikkoortiterissummillu ingerlatsinermit atorneqartut piumasaqaat 31-38-mi innersuussutigineqartut suliarineqassapput.
- 19 Betonimik akoorissummiit imermut errortuutikumut kuuffiit Utoqqarmiut Kangerluarsunnguannut naanilerneqassapput. Erngup errortuutikup kuutsinneqannginnermini kuuffeqarfik, seqummat kiverarfissaat, aammalu erngup errortuutikup pH-anik annikillititsiffiususaaq, taamaalillunilu pH-mik 8 inorlugu sakkukillititsisusaaq aqqusaqqaassavaa. Uuliakoortoqarnissaa ilimanaateqarpat, kuuffeqarfik uuliamik immikkoortitsissummik pilerneqassaaq.
- 20 Betonimik akoorissutit ingerlanneqarnera unitsinneqarpat, aamma betonimik akoorissut imermullu errortuutikumut atortut peerneqarpata, imermut errortuutikumut aqqusersuutaasinnaasut (tak. piumasaqaat nr. 16) atorunnaarsinneqassapput.
- 21 Ingerlatsinermit allattuiffimmut allattuisoqartassaaq, uku allattorneqassallutik:
 - a. Betonimik akoorissummi betoniliornermi piffissaq atorneqartoq ulluilu.
 - b. Betoniliassat atukkat ullullu betoniliornermit atorneqartut.
 - c. Dieselgeneratorimik atuisoqarsimappat uuliamik ingerlatsinermit atorneqartumik nalunaarsuineq.
 - d. Ingerlatsinermit unittoorsimasinnaanerit ajutoorsimasinnaanerillu, tassungalu uuliamik kuisoornerit kiisalu tassunga atatillugu suliniutit/iluuserisat allanneqarneri ilanngullugit, ulluinik nalunaarsuineq.
- 22 Atortunik nammineerluni misissuinerit uku suliarineqassapput:
 - a. Ullormoortumik tankit il.il. uulianut kemikalianullu (akoorutissat ikiuutissallu) atorneqartut isaannaat atorlugit misissorneqartarneri.
 - b. Sapaatit akunnikkaartumik uuliamik immikkoortiterissummik kuuffeqarfimmillu isaannaat atorlugit misissuisarneq.

- c. Uuliamik immikkoortiterissutip akulikitsumik imarneqartarnera.

Ujaqqanik aserorterut immikkoortiterissullu

- 23 Ujaqqanik aserorterissummit immikkoortiterissummilla ingerlatsinermit aserfallatsaaliuinermillu uuliakut, kiisalu atortut mingutsinneqarsimasut, uuliamik kemikaliamillu kuuttoornermi katersuinermit atorneqartut piumasaqaat 31-38-mi innersuussutigineqartut suliarineqassapput.
- 24 Tunisassiassat, ikiuutissat, kemikaliat, ikummatissat il.il. eqqakkallu, ujaqqanik aserorterissummit immikkoortiterissummilla ingerlatsinermit atorneqartut piumasaqaat 31-38-mi innersuussutigineqartut suliarineqassapput.
- 25 Ingerlatsinermit allattuiffimmut allattuisoqartassaaq, uku allattorneqassallutik:
- a. Ujaqquvimmil suliat ingerlanerini piffissat ulluilu.
 - b. Suliarineqartunik nalunaarsuineq, usit agguissat qimagussallu annertussusiinik naliliilluni nalunaarsuineq.
 - c. Sanaartukkat ingerlannerinut uuliamik atuinermit nalunaarsuineq
 - d. Ingerlatsinermit unittoorsimasinnaanerit ajutoorsimasinnaanerillu, tassungalu uuliamik kuisoornerit kiisalu tassunga atatillugu suliniutit/iliuserisat allanneqarneri ilanngullugit, ulluinik nalunaarsuineq.
- 26 Atortunik nammineerluni misissuinerit uku suliarineqassapput:
- a. Ullormoortumik tankit il.il. uulianut atorneqartut isaannaat atorlugit misissorneqartarneri.
 - b. Ullormoortumik ujaqquinermit assartuussinermullu atortut isaannaat atorlugit misissorneqartarneri.

Sanaartornerup nalaani kemikalianik, uulianik tunisassianik, eqqakkanik imermillu errortuutikumik isumaginninneq

- 27 Tunisassiat angerlarsimaffinni eqqiaanermut, igaffinnut, perusuersartarfinnut, errorsisarfinnut il.il. atorneqartut tamarmik avatangiisinut mingutsitsisuussanngillat aammalu avatangiisinut mingutsitsinngitsut nalunaqutsigaassallutik (EU-Blomsten, Svanemærket assigisaallunniit).
- 28 KANG-imi aamma ISTA-mi sulisut tammaarsimaffigallagaanniit aammalu sulisut tammaarsimaffigallagarisimasinnaasaanniit allaniit anartarfinniit imeq errortuutikoq (imeq kuuffeqarfitsigoortoq) katersorneqassaaq, aammalu kommunip imermut errortuutikumut malittarisassiaat atuuttoq naapertorlugu iginneqartassalluni.

- 29 Igitassat manngertut tamarmik aamma uuliamik tunisassiat tamarmik piumasaqaatit 30-38-mi allassimasut naapertorlugit passunneqartassapput.
- 30 Ikummatissanut tankeqarfiit qaleriinnik iigaqassapput. Taamaanngippat tankeqarfik userartorfimmut, imaluunniit allequttamut pitarneqarsinnaanngitsumut, minnerpaamik tankip annerpaap imarisinnaasaanik katersuiffittalimmut ilineqassaaq. Kuisoornissamut isumannaallisaat sila qanorluunniit ikkaluarpat atorsinnaassaaq. Tankeqarfik manissumik allequtserneqassaaq qaluneqarnissamullu isumannaallisarneqassalluni. Tankeqarfik ingerlaannartumik matusaateqassaaq ulikkaartoornissamullu kalerrisaaruteqassalluni
- 31 Imerpalasut akuutissanik avatangiisinut navianaatilinnik, taakkununngalu saffiugassat oqimaatsut, kemikaliat, ikuallajasut, qaartuujasut radiulluunniit qinngornerinik akullit ilanngullugit akullit, ingerlatsinermut atorneqartut poortuutissanut ussissunut matulinnut poorneqassapput, aammalu userartorfimmut qalliummulluunniit ussissumut, minnerpaamik poortuutaasup annerup imaanik imaqarsinnaasumik katersuivittalimmut ilineqassallutik. Poortuutit sunik imaqarnersut qaavisigut ersarissumik allassimassapput. Poortuutit qaluneqarnissamut isumannaallisagaassapput. Poortuutit kommunimi eqqagassalerinermut malittarisassat atuuttut naapertorlugit peerneqassapput.
- 32 Eqqakkat tamarmik katersorneqassapput, aammalu maleruagassat atuuttut, taakkununngalu kommunip eqqakkanut maleruagassai ilanngullugit, naapertorlugit peerneqassallutik. Akuersissummik immikkut ittumik pissarsisoqarsimatinnagu eqqakkat ikuallanneqassanngillat nunamulluunniit assaanneqassanatik, tamaangaannaq iginneqassanngillat, sumiiffimmullu siaruartinneqassanatik, tassungalu kuuit, tatsit imarluunniit ilaatinneqarput.
- 33 Nerisat sinnikui puussanut matulinnut, niviukkanut/uumasunut isumannaallisakkanut (soorlu eqqaavinnut nannunut teriannissanullu isumannaallisakkanut) ikiorarneqassapput, aammalu maleruagassat atuuttut, taakkununngalu kommunip eqqagassalerinermut maleruagassai ilanngullugit, naapertorlugit peerneqassallutik.
- 34 Igitat uuliat imaluunniit uulianik akullit puussanut ussissunut matulinnut, minnerpaamik puussap annerpaap imaanik imaqarsinnaasunik userartorfimmiittunut imaluunniit ussissunik allequtalinniittunut immiunneqassapput. Puussat aporneqarnissamut isumannaallisagaassapput. Igitassat piffissap sanaartorfiusup naanissaata tungaanut kommunimi eqqagassalerinermut malittarisassat atuuttut naapertorlugit peerneqartassapput.
- 35 Akuersissummik immikkut ittumik pissarsisoqarsimatinnagu qisuit pappiaqqanillu tunisassiat mingoqanngitsut ikuallanneqassanngillat,

kisiannili uninngatinneqartassapput, aammalu sumiiffimmiit kommunip tigooqqaavianut assartorneqartassallutik.

- 36 Eqqakkat navianaatillit, saffiugassanik oqimaatsunik, atortunik toqunartortalinnik akuutissanillu navianaatilinnik allanik akullit, kommunimi eqqagassalernermut malittarisassat atuuttut naapertorlugit iginneqartassapput. Eqqakkanik uninngatitsinermi assartuussinermilu eqqakkat puussanut ussissunut matulinnut ikineqartassapput.
- 37 Atortut ikuellanneqarsinnaanngitsut, taakkunungalugu betonit sinnikui kinnikuilu, atortut atorunnaartut ikummatissamullu puut imaqaanngitsut ilanngullugit, piffissap sanaartorfiusup naanissaata tungaanut kommunimi eqqagassalernermut malittarisassat atuuttut naapertorlugit peerneqartassapput.
- 38 Sumiiffinni kuisoorfiusinnaasuni katersuinermt atortut containerillu katersuiffiit pisariaqartinneqartut pigineqassapput. Kuisuukkat katersorneqassappat, sapinngisamillu atuuffissatut eqqarsaatigineqarfimminnut atorneqassallutik. Nuna minguttoq kuisuukkallu, siunnerfiusumut atorneqarsinnaanngitsut piumasaqaatit 31, 34 aamma 36, kiisalu maleruagassat atuuttut, tassungalugu kommunip eqqakkanut malittarisassai ilanngullugit, naapertorlugit eqqakkatut navianaatilittut katersorneqassapput, isumagineqassapput uninngatinneqassallutillu. Piffissap sanaartorfiusup naannginnerani issoq mingutsinneqarsimasoq kuisuukkallu peerneqassapput.

Nunaminertanik manissarallakkanik iluarsaasseqqinnerit

- 39 Sanaartorneq naammassereerpat, nunaminertat manissarallakkat (soorlu aqqusiniugallartunut, atortunik piiaanermut, sulisunut tammaarsimaarfiugallartunut il.il.) iluarseqqinneqassapput.
- 40 Saanngut/issut/naasut peerneqarsimasinnaasut, piffissap sanaartorfiusup nalaani toqqorsivimmiitinneqartut nunaminertanut iluarsaateqqitanut sorlaat assaallugit naaqqissinnaalersillugillu inisseqqinneqassapput/ikkussoqqinneqassapput. Iluarsaasseqqinnermi itersat assanneqarsimasinnaasut immerneqassapput, aammalu issoq akoorneqassaaq, taamaalillunilu “naatitsivissat nutaat” qanitaanni nunap qaavata ilusaanut titarnerit, sivingarnit, ujaqqat angisuut mikisullu, sioqqat il.il. naleqqutissapput, taamatullu avatangiisit pinngortitamilu nunaminertat ippinnaateqaanngitsumik ikaarsaarfigissallugit. Naggorissaasersuisoqassanngilaq naasussanilluunniit ikkussuisoqassanani. Piffissami iluarsaasseqqiffiusumi nunaminertani naasut pioreersut aqqusaarlugit qamutunik assakaasulinnik angalasoqassanngilaq. Iluarsaasseqqinnerup naammassinerani nunaminertat iluarseqqitat aqqusaarlugit qamutunik assakaasulinnik angalasoqassanngilaq.

- 41 Iluarsaasseqqinnermi suliat naammassiat assilillugit
uppersaasiisoqassaaq, uppersaatillu Nunalerinnermut, Imminut
Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut
akuerisassanngorlugit nassiunneqassapput.

4.3 Ingerlatsinnermut piumasaqaatit

Erngup nukinganik innaallagissiorfimmi ingerlatsinnermi sulisut
aalajangersimasut aamma siunissami marluussapput, isaarissap illutaata,
najugaqarfissatut ilusiligaasup ilaani najugaqassallutik. Tassalu alliliinerup
kingorna sulisut amerlineqassanngillat. Isaarissap illutaani sulisunut atortut
saniatigut aamma nakkutilliiffeqarpoq, kiisalu toqqorsiveqarpoq
sannaveqarlunilu.

Isaarissap illutaani innaallagissiorfimmi ingerlatsivik sulisunut atortut
ullumikkutut ingerlanneqassapput. Alliliinerup kingorna igitassat
amerlassutsimikkut allannguuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Piumasaqaatit tamanut atuuttut

- 42 Innaallagissiorfimiit eqqakkat inatsisit atuuttut aamma kommunini
eqqakkanut malittarisassat atuuttut naapertorlugit isumagineqassapput.
Eqqakkat ingerlaavartumik kommunip eqqakkanik ikuallaavianut
umiarsuakkut assartorneqartassapput, eqqakkat erngup nukinganik
innaallagissiorfimmi katersuutinnginnissaat qulakkeerniarlugu.

Ingerlatsinnerup nalaani kemikalianik, uuliamik tunisassianik imermillu errortuutikumik isumagininneq

- 43 KANG-imi ventileqarfiup aamma ISTA-mi matusisarfiup eqqaanni sulisunut
atugassiissutitut atatillugu ikummatissamut tankeqarfiliisoqassappat, taakku
qaleriinnik iigalerneqassapput. Qinigassatut allatut tankeqarfik
userartorfimmut imaluunniit allequttamut, minnerpaamik tankip annerup
imaanik katersuisinnaasumut inissinneqassaaq. Kuisoornissamut
isumannaallisat sila qanorluunniit ikkaluarpat atorsinnaassaaq. Tankeqarfik
manissumik allequtserneqassaaq qaluneqarnissamullu
isumannaallisarneqassalluni. Tankeqarfik ingerlaannartumik
matusaateqassaaq ulikkaartoornissamullu kalerrisaaruteqassalluni.
- 44 Imerpalasut akuutissanik avatangiisinut navianaatilinnik, taakkunungalugu
saffiugassat oqimaatsut, kemikaliat, ikuallajasut, qaartuujasut radiulluunniit
qinngornerinik akullit ilanngullugit, ingerlatsinnermut atorneqartut
poortuutissanut ussissunut matulinnut poorneqassapput, aammalu
userartorfimmut qalliummulluunniit ussissumut, minnerpaamik
poortuutaasup annerup imaanik imaqarsinnaasumik katersuivittalimmut
ilineqassallutik. Poortuutit kommunimi eqqagassalerinnermut malittarisassat
atuuttut naapertorlugit peerneqassapput.

- 45 Sumiiffinnut kuuttoorfiusinnaasunut katersuinnermut atortunik containerinillu katersuivissanik pisariaqartunik inissiisoqassaaq. Atortut kuuttoorutaasut katersorneqassapput. Nuna mingutsinneqartoq atortullu kuuttoorutaasut maleruagassat, taakkunungalu kommunip eqqagassanut malittarisassai atuuttut naapertorlugit eqqagassatut navianaatilittut katersorneqassapput, isumagineqassapput uninngatinneqassallutillu aammalu peerneqassallutik.

4.4 Matusinissamut piunasaqaatit

- 46 Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni ingerlatsineq unitsinneqarpat, innaallagissiorfiup atorunnaarnissaa kingusinnerpaamik ukiumik ataatsimik sioqqullugu sanatitsisoq sumiiffimmi piiaanissamut sumiiffiullu iluarseqqinneqarnissaanut, taamaalillunilu aallaqqaammut pissusiatut ilerseqqinneqarnissaanut pilersaarummik suliaqassaaq.

Matusinissamut pilersaarummi sumiiffiit pineqartut qanoq qimanneqassanersut, aammalu matusinnermut, kiisalu matusereinnermut atatillugu pinngortitaq avatangiisillu qanoq ilillutik qulakkeerneqassanersut nassuiarneqassaaq. Matusinissamut suliaqat aallartinneqannginnerini matusinissamut pilersaarut Nunalerinnermut, Imminut Pilersorinnermut, Nukissitinnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit akuerineqassaaq.

5 Piumasaqaatinut aalajangersarneqartunut tunuliaquttat tunngavilersuutillu

Tabelimi matuma kingulianiittumi sanaartugassami matumani ASN-imut akuersissummi piumasaqaatit aalajangersarneqartunut tunuliaquttat tunngavilersuutillu allaaserineqarput. Piumasaqaatini ASN-imut nassuiaammi pinaveersaartitsissutissatut siunnersuutigineqartut tunngavissallu suliaassap avatangiisinut sunniutissaanut killilersueqataasussatut allaaserineqartut tunngavigineqarput. Kiisalu ASN-imut akuersissummi piumasaqaatinut piumasaqaatit arlallit, nalinginnaasumik sanaartukkat ASN-iliornissamut pisussaaffeqarfiusut pillugit ASN-imut akuersissuteqarnermi piumasarineqartartut tunngavigineqarput. Taamatuttaaq matumani piumasaqaatit, tusarniaanermi akissuteqaatinik, oqartussaasunit allanit oqaaseqaatinik imaluunniit ASN-imut nassuiaammi, sanatitsisup pinaveersaartitsissutissanik siunnersuuteqarfiginngisaani, kisiannili avatangiisinut annertuumik sunniuteqarnerluttoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit pisariaqartutut isiginiffigisaani pissutsit tunngavigalugit piumasaqaatinik tunngaveqarsinnaapput.

Tabeli 3: ASN-imut akuersissummi matumani piumasaqaatinut ataasiakkaanut tunngavilersuutit.

Piumasaqaat normu	Tunngavilersuut
1	Piumasaqaammi erngup nukinganik innaallagissiorfiup allineqarnerani sanaartornermut ingerlatsinermullu akisussaasut akuersissutip imaanik ilisimasaqarnissaat, aammalu akuersissutip imaa naapertorlugu iliuuseqarsinnaanissaat qulakkeerniarneqarpoq.
2	Akuersissut taamaallaat sanaartukkanut suliaasanullu, ASN-imut nassuiaammi allaaserineqartunut tunngasuummat piumasaqaat aalajangersarneqarpoq.
3	Avatangiisinut pilersaarummi piumasaqaatit naapertorlugit sanaartornermi suliaassat aallartinnginnerini ajutoornerit/kuuttoornerit pinngitsoortinneqarnissaat qulakkeerneqassaaq. Taamaakkaluartoq ajutoortoqarpat kuuttoortoqarpalluunniit tamatuma peqatigisaanik avatangiisinut pilersaarummi kuuttoornissamut aamma/imaluunniit ajutoornissamut il.il. iliuusissanik aalajangiisoqarnissaata isummerfigineqarnissaa qulakkeerneqassaaq, tassungalu ilaatigut ikummatissanik, kemikalianik, igitassanik eqqaanissamik atoqqiinissamillu aammalu imikkoornermik isumaginnittoqarnissaa ilaatinneqarpoq. Piumasaqaatit ASN-imut nassuiaammut naapertuupput.
4	ASN-imut nassuiaammi ilisimatitsissutigineqarpoq, umiarsualivimmi atorlut maanna atornerqartut <i>umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 3. juni 2015-imeersoq</i> naapertorlugu akuersissutinik pisariaqartinneqartunik peqarfigineqanngitsut. Sanaartukkat aallartinnginnerini tamanna pillugu inatsisinik malunnittunngortitsisoqassaaq.

Piomasagaat normu	Tunnjavilersuut
5	Suliassaq tamarmiutillugu, taamaattumillu entreprenørinut tamanik suliagartunut, alliliinermi sanaartornerpiamilu immikkoortukkaani suliassanik isumaginnittussanut neqerooruteqartitsivigineqarnissaa pilersaarutaavoq. Maannarpiaq suliassami suliassat immikkoortukkaanut suli agguarneqarsimanngippata, sanatitsisoq ASN-imut nassuiaammi naliliinerit tamakkiinissaat, taamaalillunilu suliassat misissueqqinnertaqanngitsumik aallartinneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu, pilersaarutaasut Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut saqqummiussissaaq.
6	Sanaartornerup nassatarisaanik ivikkat Langes rørhvene (Calamagrotis hyperborea) aamma polunins rørhvene (Calamagrotis poluninii) allattuiffimmi aappaluttumi allassimasut peerneqannginnissaat qulakkeerniarlugu piomasagaatit aalajangersarneqarput. Piomasagaatini ASN-imut nassuiaat malinneqarpoq.
7	Sanaartornerup nalaani atortunik piiaanermi pinngortitap avatangiisillu annikinnerpaamik sunnerneqarnissaat qulakkeerniarlugu piomasagaat aalajangersarneqarpoq. Pinngortitap eqqarsaatigineqarnissaa, tassungalu ilanngullugu nunap pinngortitallu ilusiatut ilerseqqinneqarsinnaanera qulakkeerniarlugu piomasagaatit ASN-imut nassuiaat naapertorlugu aalajangersarneqarput.
8-10	ASN-imut nassuiaammi naliliinerit tamakkiinissaat, taamaalillunilu misissueqqinnikkaluarluni suliassat aallartinneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu (tak. piomasagaat 5-imut tunnjavilersuutit) piomasagaatit aalajangersarneqarput.
11	Qaartiterummik ANFO-mik atuineri nunami imermilu avatangiisit annertuumik mingutsinneqannginnissaat qulakkeerniarlugu piomasagaat aalajangersarneqarpoq. ASN-imut nassuiaammi allassimavoq, ANFO-mik atuinerup kingunerisaanik ANFO-p qaartinneqanngitsup 3 %-iata missaa pinngortitamut qimanneqartartoq. Taamaalilluni ASN-imut nassuiaat naapertorlugu Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni alliliinermut atatillugu sanaartornermi kvælstoffi 5 tonsit missaanniittoq aamma dieseluulia 900 kg-t missaanniittoq pinngortitamut qimanneqartussaavoq. Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup siunnersortaa, qaartiterinermik immikkut ilisimasalik attuumassuteqanngitsaq erseqqissaavoq, annertussusiliussat annikinaarneqarsimasinnaasut, aammalu qaarsumik 1 m³-imik qaartitsineri qaartiterutit akulerussat ASN-imut nassuiaammi missiliorneqartunit annertunerusut atorneqartartut, kiisalu ANFO-p qaartinneqanngitsup sinnera 6 %-i tikillugu pinngortitamut qimanneqartartoq. Taamaalilluni suliassami matumani kvælstoffi 15 tonsit tikillugit aamma dieseluulia 2,8 tonsit tikillugit pinngortitami qimanneqartussaavoq.

Piumasaqaat normu	Tunngavilersuut
	ANFO-mik atuinermi kvælstoffi dieseluulialu missiliorneqartutut annertussuseqartut pinngortitami qimanneqarnerat apeqqutaatinnagu, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, ASN-imut nassuiaammi allaaserineqartutut qaartiterutinut taartissanik peqarmat, piffissap sanaartorfiusup qaammatinik 45-t missaannik sivilissuseqartup ingerlanerani kvælstoffimik dieseluuliamillu mingutsitsinissaq nalorninartumik annertussusilik suliaasaqarfimmut aamma KANG-imut Utoqqarmiullu Kangerluarsunnguannut sunniuteqartinneqassappat tamanna akuersaarneqarsinnaanngitsoq. ASN-imut nassuiaat naapertorlugu qaartiterutit akulerussat pitsaanerujussuarmik qaartitsisarput, aammalu atorneqartut procentinngorlutik qaffasinnerujussuullutik. Taamaalilluni qaartitsereermermi qaartiterutit sinnikui qaarneqanngitsut qimanneqanngitsut annikitsunnguit sinneruttarput. Taamaalilluni qaartiterutit taamaattut atorlugit qaartitsisarneq nalinginnaasumik avatangiisinut ajoqusiinnginnerujussuusarpoq.
12	Piumasaqaat <i>Tuttut nujuartat illersugaanerit piniagaaneralu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 27. juni 2013-imeersoq</i> aallaavigalugu aalajangersarneqarpoq. Nalunaarummi sanatitsisoq sumiiffimmi tuttnik illersuinissamut pisussaaffilerneqarpoq. Sumiiffimmi tuttnu erniorfiat ilisimaneqartoq, Qalliit Nunaat, sanaartorfissap qanitaaniimmat maajimiit juunip naaneranut piffissami erniorfiusumi tuttnu piarallit sanaartorfimmiissinnaapput, taakkulu nipiliornermi qaartiterinermilu akornusersorneqarsinnaapput.
13-14	Qaartiterutaasiviit ivikkanut Calamagrotis hyperborea)-nut aamma (Calamagrotis poluninii)-nut allattuiffimmi aappaluttumi allasimasunut annertuumik ajoqusiinnginnissaat qulakkeerniarlugu piumasaqaatit aalajangersarneqarput (tak. piumasaqaat 5 tunngavilersuutigalugu). Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, eqqortumik uppersaasiornissaq qulakkeerniarlugu ivikkat assigiinngitsut marluk taakku suussusersiniarneqarnerannut ilisimasalimmik sulititsisoqassasoq. Piumasaqaammi Pinngortitamik Illersuinermit Inatsit aamma ASN-imut nassuiaat tunngavigneqarput.
15	Sumiiffiup pilertortumik iluarseqqinneqarnissaa, aammalu qaartiterutaasivinniit nunami pinngortitamut sunniutit annikillisinneqarnissaat qulakkeerniarlugu piumasaqaat aalajangersarneqarpoq. Piumasaqaammi ASN-imut nassuiaat malinneqarpoq.
16	Sulisunut atortussanik il.il. sanaartornermi ASN-imut nassuiaammi allaaserisat naliliinerillu malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu piumasaqaat aalajangersarneqarpoq (tak. piumasaqaat 5-imut tunngavilersuut).
17-22	Piumasaqaatit betonimik akoorissummut, avatangiisinut akuersissuteqartoqarnissaanik pisussaaffeqarfiusumut piumasaqaatit

Piomasagaat normu	Tunngavilersuut
	aalajangersarneqarput. Piomasagaammi ASN-imut nassuiaammut ilanngussaq 3 malinneqarpoq.
23-26	Piomasagaatit ujaqqanik aserorterummut immikkoortiterissummullu, avatangiisinut akuersissuteqartoqarnissaanik pisussaaffeqarfiusunut piomasagaatit aalajangersarneqarput. Piomasagaammi ASN-imut nassuiaammut ilanngussaq 4 malinneqarpoq.
27-38	Erngup errortuutikup, eqqakkat, ikummatissanik assartuussinerit/uninngatitsinerit nunamillu mingutsitsisinnaanerit maleruagassat atuuttut naapertorlugit isumagineqarnissaat qulakkeerniarlugu piomasagaatit aalajangersarneqarput.
39-41	Nunaminertat suliffeqarfugallartut tamarmik sumiiffiup sanatitsisup entreprenorianit tamanik suliaqartumit qimanneqannginnerani iluarseqqinneqarnissaat, taamaalillunilu sumiiffimmi nunap sunnerneqarnerata sapinngisamik annertunerpaamik annikillisinneqarnissaa qulakkeerniarlugit piomasagaatit aalajangersarneqarput. Piomasagaammi ASN-imut nassuiaat aamma pinngortitamik illersuinerit inatsit malinneqarput.
42	Piomasagaat tamanut piomasagaatit, pingaarnertut Kalaallit Nunaanni ingerlatsinerit tamanut atuuttut aalajangersarneqarpoq.
43-45	Erngup errortuutikup, eqqakkat, ikummatissanik assartuussinerit/uninngatitsinerit nunamillu mingutsitsisinnaanerit, innaallagissiorfiup allineqarneranut attuumassutillit maleruagassat atuuttut naapertorlugit isumagineqarnissaat qulakkeerniarlugu piomasagaatit aalajangersarneqarput.
46	ASN-imut nassuiaat innaallagissiorfiup matuneqarnissaanut apeqqutiniq suliaqarfigineqanngilaq, aammalu erngup nukinganik innaallagissiorfiup atorunnaarnissaa pilersaarutigineqanngilaq. Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup naliliinera malillugu ingerlatsineq unitsinneqassappat, sanaartukkanik, pisariaqanngitsumik pinngortitamut, avatangiisinut nunamullu mingutsitsisunik qimaannaasoqassanngilaq. Taamaattumik matusisoqassappat innaallagissiorfiup matunissaanut pilersaarummik suliaqartoqarnissaa piomasarineqarpoq.

6 Allaffissornermut aalajangersakkat

Kapitalimi matumani ASN-imut akuersissutip atorunnaarnissaa misissorneqarnissaalu pillugit (§§ 24-25), kiisalu peqqussuteqarneq aammalu inerteqquteqarneq pillugit (tak. §§ 29-32) aalajangersakkat nassuiarneqarput, tak. *atortut ilaasa avatangiisinut sunniutaannik nalilersuineq aamma avatangiisinik nakkutilliinermut akiliutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 27. marts 2013-meersoq* (ASN-imut nalunaarut).

6.1 Akuersissutip atorunnaarnera

ASN-imut nalunaarummi § 24, imm. 1 naapertorlugu ASN-imut akuersissuteqareernerup kingorna ukiut sisamat iluanni akuersissut atorneqarsimangippat, ASN-imut akuersissut atorunnaassaaq. Sanaartugassap sanaartorneqarnera imaluunniit allanngortinneqarnera aallartissimappat, akuersissut atorneqarsimassaaq, tak. § 24, imm. 2.

ASN-imut akuersissut nutarterneqassappat, ASN-imut nassuiaatip tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarneraniit (6. juuli 2023 – 10. septembari 2023) akuersissut manna aallaavigineqassaaq, tak § 24, imm. 3.

6.2 Akuersissutip iluarsineqarnissaa

ASN-imut nalunaarummi § 25 naapertorlugu akuersissuteqarnerup kingorna ukiut arfineq pingasut sinnerlugit ingerlareerpata, tamanna avatangiisitigut tunngavilersorneqarsinnaatillugu imaluunniit saleeriaatsit pitsaanerusut tunisassioriaatsilluunniit mingutsitsinnginnerusut ineriartortinneqarsimappata, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisup nutaamik ASN-imut akuersissuteqarluni tamatumunnga piumasaqaatit allanngortissinnaavai.

6.3 Peqqussuteqarnerit

ASN-imut nalunaarummi § 29, imm. 1 naapertorlugu akuersissuteqarnermut piumasaqaatit unioqqutinneqarsimappata, taamaalillunilu sanaartugaq mingutsitsinermik, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisup annertuutut naliligaanik malitseqarsimappat, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq iluarsiissutissatut iliuuseqarnernik aallartitsinissamik peqqussuteqarsinnaavoq. Piffissaliussap aalajangersarneqartup iluani peqqussuteqarneq nalunaarutigineqartoq malinneqanngippat, oqartussap peqqussuteqartup sanatitsisup akisussaasuusup akiligassaanik iliuusissat suliaritissinnaavai, tak. § 29, imm. 2.

Aatsaat ASN-imut nalunaarummi § 32 naapertorlugu § 29, imm. 1 tunngavigalugu peqqussuteqartoqarsinnaavoq, imaattoqarsimappat:

- Akuersissummi piumasaqaatit unioqqutinneqarpata.
- Mingutsitsinerup ajoqusiisumik sunniuteqarnera pillugu paasissutissanik nutaanik annertuunillu saqqummertoqarsimappat.
- Mingutsitsineq annertuunik avatangiisinut ajoqusiisunik sunniuteqarnernik, akuersissuteqarnermi siumoortumik takorloorneqarsinnaasimanngitsunik malitseqarpat, imaluunniit
- Mingutsitsineq akuersissuteqarnermi tunngavigineqartut qaangerlugit annertussuseqarpat.

6.4 Avatangiisinik nakkutilliineq

ASN-imut nalunaarummi § 28 imm. 1 naapertorlugu sanatitsisup akisussaasup aningaasartuutit naleqquttut, nakkutilliisut sumiiffimmi takusaaviusumiinneranut immaqalu aamma sumiiffimmi eqqaanniittumi, sanaartukkat sunniuteqarfigisinnaasaani assartuinnermut atasut tamaasa akilissavai.

Nakkutilliinnermut ilaatillugu Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisup nakkutilliinerup annertussusia nalilersussavaa, tassungalu peqataasut amerlassusii sivilissusissarlut ilaatinneqassapput, aammalu tamatuminnga sanatitsisoq akisussaasoq ilisimatinneqassaaq, tak. § 28, imm. 2.

6.5 Akuersissuteqarnerit ilannguttussat

ASN-imut nalunaarummi § 14, imm. 1 naapertorlugu sanaartugassami matumani Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup avatangiisinut pilersaarusiormut aamma pilersaarutitut akuersissutinullu aallanut, ASN-imut akuersissummi allassimasunut aningaasartuutai sanatitsisup akisussaasup akilissavai, taakku ASN-imut akuersissummut matumunnga ilaatinneqarmata.

7 Tamanut saqqummiussineq aamma naammagittaalliornissamut ilitsersuut

ASN-imut nalunaarummi §§ 22 aamma 23 naapertorlugit Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisup akuersissuteqarneq manna Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl kiisalu nuna tamakkerlugu najukkanilu tusagassiuutini tamanut saqqummiutissavaa.

Aalajangiineq avatangiisinik allanngutsaaliuinermit inatsimmi¹ § 60, imm. 1 naapertorlugu Avatangiisinik Illersuinissaq pillugu Maalaaruteqartarfimmut, ASN-imut nalunaarummi § 33 naapertorlugu Naalakkersuisunit pilersinneqartumut maalaarutigineqarsinnaavoq.

Avatangiisinik allanngutsaaliuinermit inatsimmi § 60, imm. 2 naapertorlugu maalaaruteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarput:

- Aalajangiiffigisaasoq
- Nakorsaaneqarfik
- Kikkulluunniit suliap inerreqarneranut ataasiakkaarlutik imaluunniit annertuumik soqutigisaqartutut ilimagineqartariaqartut
- Peqatigiiffiit kattuffiillu, malittarisassat malillugit sukisaarsaarnermut, avatangiisinut pinngortitamullu soqutigisanik annertuunik isumaginninnissamik siunertaqartut

Avatangiisinik allanngutsaaliuinermit inatsimmi § 60, imm. 3 naapertorlugu maalaaruteqarnissamut piffissaliussaq sapaatit akunnerinik arfinilinnik sivilissuseqarpoq, ullormit aalajangiiffiusumit naatsorsorlugu.

Maalaarutaasinnaasut uunga nassiunneqassapput:

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu
Naalakkersuisoqarfik
Imaneq 1A
Postboks 1614
3900 Nuuk
E-mail: pan@nanoq.gl

Tamatuma kingorna Naalakkersuisoqarfiup maalaarut najoqqutassanik, suliap naliliiffigineqarneranut ilaatinneqartunik ilaqartillugu Avatangiisinik Illersuinissaq pillugu Maalaaruteqartarfimmut nassitissavaa. Tamatuma peqatigisaanik suliame akuusut suliame maalaarummik tigusaqartoqarnera pillugu ilisimatinneqassapput.

¹ Avatangiisit innarlitsaalliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq

Maalaaruteqartarfiup aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngillat, tak. Avatangiisinik allanngutsaaliuinnermut inatsimmi § 60, imm. 4.

Avatangiisinik allanngutsaaliuinnermut inatsimmi § 63, imm. 1 naapertorlugu inuit tamat maalaarutaat piffissami Avatangiisinik Illersuineq pillugu Maalaaruteqartarfiup maalaarutaasinnaasunik suliaqarfiani atuuttusanngortitsisinnaanngillat, tamatumani Naalakkersuisut allamik aalajangiinngippata.

Piffissap maalaaruteqarfiusussap naanissaa sioqqullugu illuliassat sanaartugassallu aallartinneqassanngillat, tak. Avatangiisinik allanngutsaaliuinnermut inatsimmi § 64, imm. 1.

Aalajangiinerup nalunaarutigineqarneraniit qaammatit arfinillit qaangiutsinnagit aalajangiineq eqqartuussivimmut suliakkiissutigineqarsinnaavoq, tak. Avatangiisinik allanngutsaaliuinnermut inatsimmi § 65.